

DIRVA

★★★
THE FIELD

Nr. 63

Rugpiūčio-August 17, 1959

Cleveland, Ohio

GARBINGAI ATLIKUSI SAVO MISIJĄ, MŪSŲ KREPŠININKŲ RINKTINĖ GRĮŽO Į JAV

17 rungtynių - 13 laimėtų

Penkias savaites sėkmingai garsinusi Lietuvos vardą penkiose Pietų Amerikos valstybėse, mūsų krepšinininkų rinktinė rugpiūčio 13 d. grįžo į New Yorką.

Pietų Amerikoje ji sužaidė 17 rungtynių, kurių 13 laimėjo, o 4 pralaimėjo (dar labiau sukoncentravus pastangas 2 iš pralaimėtų rungtynių galėjo būti laimėtos).

Sportininkus New Yorke pasitiko nedidelė 30 asmenų grupė, daugiausia iš pačių sportininkų tarpo. Iš veiksmų pasitikime dalyvavo tik LNT pir. V. Rastenis. Nebuvo nė vieno atstovo iš mūsų konsulato.

Amerikos Balsas buvo atsiuntęs specialų reporterį, kuris užregistravo pasikalbėjimą su sportininkais. Šeštadienį sportininkų garbei Manhattanne buvo suruoštas banketas, po kurio jie išvažinėjo į namus.

Paskutinė penkių savaičių išvykos metu aplankyti valstybė buvo Venezuela. Mūsų bendradarbio iš Caracaso praneša, kaip ten mūsų krepšinininkai buvo priimti vietos lietuvių ir svetimųjų, ko, deja, nematome iš Amerikos lietuvių pusės.

Pan American lėktuvu į Maiquetia aerodromą atvykusius krepšinininkus rugpiūčio 7 d. ryta pasitiko Instituto de Deportes atstovai ir gausus lietuvių būrys.

Atvykusieji sportininkai karinėmis mašinomis buvo nugabenti į Maracay ir ap-

gyvendinti miesto karininkų ramovėje. Po pietų jie vizitavo Aragus provincijos gubernatorių plk. ltn. Gammez Arellano, o vėliau, miesto orkestro, oficialiųjų pareigūnų ir vietos lietuvių lydimi, pravažiavo Maracay gatvėmis.

Vakare iškilmingai atidarytas keturių komandų turnyras, dalyvaujant Aragua, Corobobo, Puerto Rico ir mūsų rinktinėms. Iškilmingo atidarymo metu įneštos 3 tautų vėliavos: Venezuelos, Puerto Rico ir Lietuvos, kurios, miesto orkestrui grojant kiekvienos tautos himnus, pakeltos ant paruoštų stiebų. Lietuvos vėliavą nešė venezuelietės mergaitės, Venezuelos — lietuvaite su tautiniais drabužiais, dalyvaujant kiekvienos rinktinės madrinoms. Lietuvių rinktinėi pagal vietos papročius asistavo madrina Marytė Eidrigėvičiūtė iš Barquisimeto apylinkės.

Pirmąsias rungtynes mūsų rinktinėms teko žaisti su Venezuelos krepšinio meistrui Aragua. Laimėtojai buvo skirta Venezuelos lietuvių bendruomenės specialiai iš Kolumbijos atvežta gryn sidabro taurė.

Rungtynės buvo baigtos lygiomis 74:74, ir tik po antro pratęsimo Aragua įveikė mūsų rinktinę 94:88.

Rugpiūčio 8 d., po vizito Carabobo provincijos gubernatoriui, mūsų rinktinė Valencijoje žaidė prieš Carabobo rinktinę.

Šios rungtynės laimėjo mūsų rinktinė 108:57.

Po rungtynių Valencijos Lietuvių Apylinkės komitetas Carabobo viešbutyje surengė priėmimą — vakariene, kurios metu mūsų sportininkams ir vadovams buvo įteiktos asmeninės dovanos, kurias parūpino keli Maracay lietuviai.

Rugpiūčio 9 d. Maracay katedroje įvyko iškilmingos pamaldos su lietuviškomis giesmėmis. Mišias užkėlė Lietuva atlaikė ir dienai pritaikytą pamokslą pasakė Maracay vyskupas Dr. J. Ali Lebrun.

Vakare mūsų rinktinėms teko kovoti prieš Puerto Rico komandą. Laimėtojas gavo Aragua gubernatoriaus skirtą taurę.

Po rungtynių karininkų ramovėje buvo surengtos iškilmingos vaišės su iškilmingu aktu, kurio metu įteiktos laimėtos taurės, ir Instituto Nacional de Deportes vadovybės sportininkus apdovanojo vėliavėlėmis bei specialiais medaliais. Po iškilmingo akto Caracaso lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Malskytės, pašoko kelerą tautinių šokių.

Rugpiūčio 11 d. mūsų sportininkai padėjo vainiką Caracaso Panteone, vizitavo resp. prezidentą Romulo Betancourt, užs. reik. ministrą, Instituto de Deportes prezidentą Dr. Bustamante ir JAV ambasadorių.

Vakare įvyko rungtynės su District Federal rinktine Ciudad Universitaria sporto salėje. Revanšo rungtynės su ta pačia komanda ir toje pačioje vietoje įvyko rugpiūčio 12 d.

Po to Caracaso lietuvių apylinkės komitetas surengė atsisveikinimo vaišes, kurių metu sportininkams ir palydovams įteikti auksiniai žiedai su įrašais: "Venezuelos lietuviai 1959 m."

daugumas su vėliaviniu loivu "Lomonosovu". Taip pat Karaliaučius bus pagrindinis uostas baigiamojo statyti trečiojo banginių žvejybos laivyno, kuris būsiąs baigtas komplektuoti 1963 metais.

Liudininkų pasakojimais, naujakurių pasyvumas paraližuoja srities žemės ūkį ir neleidžia išvystyti pramonės veikimo. Sovietinė administracija todėl nusprendusi pradėti medicininius tyrimus, kad nustatytų, kurios bolševikinės vergijos kenčiančios tautos labiausiai tikėtų įkurdinti Karaliaučiaus srityje.

Pasaulinio garso akordeonistas Charles Daubaras pirmą kartą koncertuos Dirvos ruošiamame spaudo baliuje rugsėjo 12 d. Clevelande, Slovenian Auditorium salėje. Plačiau apie Charles Daubarą ir ruošiamą spaudo balių 7 pusl.

Didieji internacionalo laikai galutinai praėjo...

**Pripažįsta patys socialdemokratai, neberasdami
vienybės savo tarpe. - Daugelis socialdemokratų
atstovų net užmiršo "Internacionalo" žodžius...**

Dvylika milijonų narių sakosi turinčios viso pasaulio socialistų partijos. Tačiau susidomėjimas socialistų internacionalo suvažiavimu Hamburge nebuvo didelis. Kai kuriuose 150 delegatų iš 38 kraštų posėdžiuose nedalyvavo tik po porą tuzinų asmenų. Nėra jokios abejonės, kad didieji internacionalo laikai galutinai praėjo ir mažą vienybės bėra likę tarp įvairių kraštų socialistų, — rašo šveicarų savaitraštis "Die Weltwoche".

Tai labai drąsiai ir atvira pareiškė šveicarijos socialdemokratų partijos pirmininkas Walter Bringolf, sušukdamas: "Mes turime, draugai, susigyventi su mintimi, kad jau nebėra įmanoma socialistų internacionalo rėmuose pasiekti vieningos politikos".

Labai didelis, pvz., skilimas buvo pastebėtas atominės politikos klausimuose. Darbiečių vadas Gaitskell ir jo delegacija tik pas vokiečius terado šio tokio atgarsio, pasiūlė neatominių valstybių klubą. Prieš tą planą pasisakė ne tik Prancūzijos socialistai, kurie remia De Gaulle didybės pretenzijas, bet ir švedijos bei šveicarijos atstovai — grynai kariniais sumetimais, atmesdami antros eilės ginklavimąsi neutralumui ginti.

Nebuvo vieningumo ir neutralios juostos Vid. Europoje klausimu. Anglai su vokiečiais parodė bendrą susi-

žavėjimą ta idėja, bet kiti kontinento socialistai, kaip olandai ir prancūzai, tai iliuzijai nepritarė.

Alžiras buvo kito ginčo objektas. Anglai ir daugelio kitų kraštų delegatai peikė prancūzų socialistų politiką Alžiro klausimu. Jų partijos vadas Mollet visai net neatvyko į suvažiavimą, norėdamas išvengti asmeninių savo draugų puolimų.

Pagaliau socialistų internacionalo nėra vieningos nuomonės dėl paties socializmo įgyvendinimo. Austrias Oscar Pollack išvystė sumodernintą klasių kovos teoriją. Pagal ją, nesą galima eiti prie socialistinių vyriausybių sudarymo tuose kraštuose, kuriuose darbininkija nėra integravusi su tauta, nėra į ją įaugusi. Jam prieštaravo prancūzas Jules

Moch. Jis konstatavo, kad darbininkai ir pramonės valstybėse reikalingi draugai, nes jie negali surinkti 51% balsų. Ta teze buvo paremtas Gaitskello kursas D. Britanijoje, kur, švelninant darbiečių programą ir nubraukiant ankstyvesnius socializacijos reikalavimus, bandoma laimėti vidutinio luomo paramą.

Daugybės tų prieštaravimų akivaizdoje ir baigiamoji rezoliucija, reikalaujanti viršūnių konferencijos, atsidavė praskiestu limonadu, — rašo Weltwoche. Socialistų internacionalas paseno ir atgyveno. Simboliška todėl buvo ir tai, kad užbaigiamojoje išvykoje garlaiviu Elbės upe buvo grojama internacionalas, bet daugumas delegatų jo negiedojo, nes buvo užmiršę jo žodžius.

Parengimų derlius arba šeimos galvosūkis
Darbo Dienos savaitgalyje...

Dirvos nuotrauka

KAIRĖJE: Grįžę iš ilgos kelionės po Pietų Amerikos valstybes, mūsų krepšinininkai paršivežė daugybę laimėtų dovanų. Chicagoje, Dariaus - Girėno salėje, rugpiūčio 23 d. 5 val. pp. ruošiamas jų pagerbimas.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Published semi-weekly by
American Lithuanian Press
& Radio Ass'n. VILTIS, Inc.
(Non-profit), 6907 Superior
Ave., Cleveland 3, Ohio.
Telephone:

HEnderson 1-6344.
Issued in Cleveland every
Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:
Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privi-
leges Authorized at Cleve-
land, Ohio.

Subscription per year in
advance: \$8.00. Established
in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžia-
mas VILTIES, Amerikos Lie-
tuvų Spaudos ir Radijo D-jos
(Inkorp. ne pelnui), 6907 Su-
perior Ave., Cleveland 3,
Ohio.

Telefonas:
HEnderson 1-6344.

Išsina Clevelande pirma-
dieriais ir ketvirtadieniais.
Vyr. redaktorius: Balys
Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos pri-
villegija suteikta Clevelande,
Ohio.

Prenumerata metams, iš
anksto mokant \$8.00. Įsteig-
tas 1915 metais.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis
(Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir
St. Santvaras (So. Boston).

DIRVAI REIKIA DAR VIENOS REFORMOS

Pirmiausia turio pasisakyti, kad nesu tautininkas. Dirvą skaitau senokai, ir kaip ne tautininkas labiausiai apsidžiaugiau, kad ji paskutiniu laiku pasukusi daug platesniu keliu, lyg norėdama pasidaryti visų lietuvių laikraščiu. Ir tai darykit. Niekas jums nepavydės tautininkiškos laikraščio linijos, bet jei jūs pajęsit bešališkai apimti visų lietuvių reikalus, jums gali būti šviesiausia ateitis iš visų lietuviškų laikraščių. Ir naujų skaitytojų telkimas jums pasidarys dar daugiau prieinamas.

Mūsų žmonės pasilgę tokio laikraščio. Aš manau, kad Dirva nuo ateinančių naujų metų pasiūlysi eiti tris kartus per savaitę, jau bus kaip ir dienraštis. Ypač dar atsimenant, kad dauguma iš mūsų aktualias pasaulines žinias gauname iš kitų šaltinių, tai davimas daugiau lietuvininkų žinių ir gražių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo, informuojant kaip einasi ir kitoms lietuviškoms grupėms, bus geriausias patarnavimas visiems skaitytojams. Tuo keliu ir eikit. Tokias reformas darykit, ir jūs pamatysit, kad skaitytojų skaičius augs.

Antanas Stoškus
Austin

ATSAKYMAS DEL LIETUVIŠKŲ VADOVELIŲ

Dirvoje rugpiūčio 6 d. klausėte, kaip yra su lietuviškais va-

ti naujūnų ir tais naujūnais padaryti gyvą lietuvišką veiklą. Gyvą eilinę, gyvą ir bendrinę organizacijose. O ypač tose, kurios pretenduoja mus visus atstovauti.

B. G.

dovėliais. Šiuo metu Chicagos Aukšt. Lituanistinė mokykla ruošia 4 vadovėlius aukštesniosioms mokykloms. Kaikurie vadovėliai pasirodys šių mokslo metų pradžioje, apie ką bus pranešta visuomenei. Daroma visa kas galima paruošti reikalingus vadovėlius ir mokslo priemones.

J. Tamulis,
C. Šviet. Tarybos P-kas

PRIE ŽINIŲ APIE UBOREVIČIŲ

Paskutinis baltųjų dalinys traukėsi per Kaukazo Stauropolį (dabar Vorosilovsk) Juodųjų jūrų link. Tą dalinį vedė mažiukas, lieknas judrus, ant dar juodesnio kabardino generolas Škuro. Jam už akiųėjo nuo dabartinio Stalingrado per Astrachanės stepes bolševikų dalinys, vedamas kambrigo Uborevičiaus.

Dalinys atvyko be mūšio. Ir antros dienos vėlyvą vakarą pasibeldė duris gana aukštas, energingas jaunovas kariškis, vilkėjęs kavaleristo ilgą, užpakalyje perskeltą beveik iki nugaros šinelį, gražiai pasiūta, aptemptą. Be raukšlėlių, be dėmėlių. Tai buvo Uborevičius...

Vardas man nieko nesakė. Tik, kad lietuviškas. Atrodė, tik iš geriausio siuvėjo išėjęs. Aukso grandinėlis tarp kišenių, nuo mano kambario menkos šviesos žėžirbas žėjęs didokas briliantas puošniam auksiniam žiede ant mažojo kairiosios rankos piršto.

Tai mane stebino, bet labiausiai krito į akis švelnios rankos su ilgais, tvarkingais "manikiuru" nagais. Ant žirgo juk sėdėjo savaitės, kol Astrachanės stepės perėjo. Rodė jis man ir davė skaityti aukso raidėmis ir auksinėmis jėgų varpomis išpuoštą popierių, kuriame buvo minimi pagarbos ženklai už Judeničio fronto likvidavimą.

Kvietė užteiti į buvusius gubernatūros namus, kuriuose buvo tekę kalbėtis su baltųjų gubernatorium, gelbstint nuo mirties bausmės lietuvių Gaidelį, kilusį nuo Molėtų.

Mano paklaustas, ką darysiau toliau, jei jau dabar baigiami naikinti baltieji, atsakė, kad surinksiąs 10,000 šaunių vyrų ir eisias išlaisvinti Lietuvos.

Toliau su juo pasimatyti neteko, nes sekantią dieną buvo smarkus baltųjų puolimas. Baltieji buvo atmušti. Girdėjusieji labai gyrė jo trumpą padėkos kalbą savo kariams. Jis pats čia buvo sužeistas ir išvažiuojo į Kaukazo gydomuosius vandenius sveikatos pataisyti. Iš vieno nesusipratimo su gydytoju buvo net rašoma apie jo žmoną. Tat su juo vyko ir jo žmona.

Ig. K.,
Boston

ANTRASIS LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei malonu pranešti, kad jai pasisekė sudaryti sąlygas patenkinti visuomenės pageidavimui siųsti didesnius standartinius siuntinius, ir tam reikalui ji paskyrė 50,000 jardų EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONIŲ MEDŽIAGŲ labai dailiais dvigubais ruoželiais ir lygių šitokių naujų ir ypač patrauklių spalvų: mėlsvos, tamsiai rusvos ir pilkšvos. Visos tos medžiagos turi įrašus "Made in England".

Nuo 1959 m. rugpiūčio 1 d. mes siūlome tas medžiagas sudarinėti šitokiems keturiems papildomiems standartiniams siuntiniams:

1) SIUNTINYS NR. 28:

16 1/4 jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 15 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams.
Svoris 17 svarų. Kaina \$59.00.

2) SIUNTINYS NR. 29:

16 1/4 jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams;
10 jardų dvigubo pločio pamušalo.
Svoris 21 svaras. Kaina \$67.00.

3) SIUNTINYS NR. 30:

32 1/2 jardu NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų.
Svoris 34 svarai. Kaina \$113.00.

4) SIUNTINYS NR. 31:

32 1/2 jardu NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų;
20 jardų dvigubo pločio pamušalo.
Svoris 42 svarai. Kaina \$125.00.

Į šių siuntinių kainas įskaityti visi su pasiuntimu susiję mokesčiai.

Mums malonu informuoti visus lietuvius, kad Lietuvių Prekybos Bendrovė, nepaisydama tai, jog NAUJŲJŲ medžiagų rūšis yra žymiai aukštesnė ir kaina brangesnė, lietuvių gerui yra nusprendusi skirti tas medžiagas sudarinėti visiems tiems 30 skirtingų standartinių siuntinių, NEPAKELDAMA JŲ KAINOS.

Mūsų standartinius siuntinius gali užsisakyti bet kas, vis tiek, ar jis būtų Lietuvių Prekybos Bendrovės, ar kurios nors kitos firmos klientas.

Norėdami suteikti galimybę užsisakyti siuntinį ir tiems klientams, kurie dėl ko nors nepajėgia tuojau padaryti tai, gavę \$1.00 už bet kurį norimąjį standartinį siuntinį, galutinio užsakymo mes lauksime 3 mėnesius.

Pareikalavusiems NEMOKAMAI siųsime savo NAUJŲJŲ EKSPORTINĖS RŪSIOS VILNONIŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžius, 30 skirtingų standartinių siuntinių kainoraštį (siuntinius sudaro kostiumų ir paltų medžiagos, pamušalas, batai, megztiniai ir kt.) ir naują lietuvių kalba išspausdintąjį bendrinį katalogą, kuriame aptarta:

1. Apie 600 rūšių įvairių anglišku medžiagų;
2. Didelis pasirinkimas gatavų drabužių moterims, vyrams ir vaikams;
3. Įvairių rūšių odos;
4. Gatava avalynė;
5. Laikrodžiai;
6. Foto aparatai;
7. HOHNER akordeonai — 20 skirtingų modelių, kurių kainos įvairuoja pradedant nuo \$39.00;
8. SINGER siuvamosios mašinos, rankinės ir kojinės;
9. AUTO-KNITTER — vienintelė mezgimo mašina, kuri yra pritaikyta visų rūšių siūlams, ĮSKAITANT IR NAMIE VERPTUOSIUS;
10. OLYMPIA rašomosios mašinėlės šių kalbų raidynų: lietuvių, latvių, estų, rusų, ukrainiečių, vokiečių ir anglų;
11. Vaistai, gaminti Anglijoje, JAV, Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje ir TSRS. Mūsų medicinos skyrius įvykdo užsakymus pagal bet kuria kalba surašytus ir iš Lietuvos atsiųstus receptus.

MES GARANTUOJAME, kad:

1. Pasiųstasis siuntinys bus gautas.
 2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigų arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
 3. Visi mokesčiai bus apmokėti čia, dėl to gavėjas Lietuvoje jau nebeturės nieko primokėti.
 4. Prekės bus siunčiamos tik tokios, kokios užsakomos remiantis pavyzdžiais.
- Mūsų kainos jau iš pat pradžių buvo PAČIOS PIGIAUSIOS PASAULYJE, jos pigiausios ir lieka, dėl to siūlome visiems lietuviams, kurie iki šiol užsakinėdavo siuntinius per kitas firmas, tuojau pat
1. parašyti mums ir, VISAI NIEKUO NEĮSI-PAREIGOJANT, paprašyti NEMOKAMAI prisiųsti katalogą, pavyzdžių ir kitokių informacijų;
 2. palyginti mūsų kainas ir prekių rūšis prieš užsakant kur nors siuntinį,
- TADA jūs patys įsitikinsite, kad užsakydami per mus SUTAUPOTE NEMAŽA PINIGŲ.
- Specialias nuolaidas taikome visoms labdaros ir šalpos organizacijoms.
- Dėl smulkesnių informacijų prašom rašyti Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1A, Hunt Street
London, W. 11
Great Britain

Nauji laikai reikalauja ir naujų veiklos planų

Visi, kurie dar neprapuo-
lėm vien tarp savų namų,
automobilių ir naujai su-
kurtų biznių, sielojamės lie-
tuvybės reikalais. Ir vieni
daugiau, kiti mažiau, tai
lietuvybei išlaikyti ir kur-
styti atiduodam savo duok-
les. Kas pinigų, kas plunks-
na, kas eiliniu darbu lietu-
viškuose parengimuose, o
kas prakalbomis ir reikalin-
gais pagradinimais.

Vienok tie visi, kurie tais
reikalais sielojamės, jau
akivaizdžiai pastebime, kad
seni veiklos metodai nebe-
duoda tų gerų veiklos rezul-
tatų, kuriais anksčiau buvo
galima laimėti. Dabar, gy-
venimui beveik kelius kar-
tus apsivertus, visi nori di-
desnės ir greitesnės akcijos,
visi nenori tai matyti, ką
prieš metus ar anksčiau ma-
tė, dabar ir visuomeninė
veikloj, kaip dalį ir kito-
kiam mene, ieškoma nauju-
mų. Ir jei tų naujūnų pajė-
giama surasti, tuo pačiu pa-
jėgiama ir paskui save dau-
giau į tokią veiklą patrauk-
ti.

Stebiu daugelio lietuviš-
kųjų organizacijų, iš Lietu-
vos atneštinių, veiklą. Be
metinių švenčių minėjimo ir
jubiliejų rengimo jos tarsi
neturi ko veikti. O ar ne tas
pats ir su daugeliu čia rastų
organizacijų. O ar ne tas
pats ir su mumis pačiais,
kurie minime gimimo, vedy-
bų, juokingai mažas 10, 15
ar 20 metų kokios nors veik-
los sukaktis. Kai kurie net
užsimano viešai minėti, sa-
kysim 23 metų vedybinę su-
kaktį. O dar geriau, nesenai
Clevelande vienas naujas
ateivis, sumanė paminėti 15
metų iš Lietuvos pabėgimą
ir tose "iškilmėse", dalyvau-
jant 200 sukvieštų valgyto-
jų ir gėrėjų, prakalbas sakė
bendrinių organizacijų at-
stovai, jau nekalbant apie
kitus mažesnius... Tuo tarpu
tą pačią dieną vykęs Čiurlionio
sodo koncertas buvo beveik be
klausytojų ir neatsirado nė vieno
lietuviškų organizacijų atstovo,
kuris jiems pasakytų žodį.

Mano galva, tokia veikla,
kuri nustumia bendrinius
reikalus ir nusileidžia į as-
meninį pilkumą, prilygsta
nuliui. Ji daugiau patenkina
mūsų pačių savimeilę, bet
ji nieko patrauklaus neduo-
da nei mūsų priaugantiems,
nei bendriesiems reikalams.

Žinoma, niekas niekam
negali uždrausti ir nurody-
ti, kaip kas turi savo asme-
ninius reikalus tvarkyti, bet
kam tada su tokiais reika-
lais eiti į viešumą ir net
stengtis gauti viešosios opi-
nijos pritarimą. Visad ir vi-
suose kraštuose buvo ir bus
daromos asmeninės žmonių
šventės, bus valgoma ir ge-

riama, bet niekad jos nevai-
dino ir nevaidins jokio di-
desnio vaidmens. Tai apie
jas gal daug geriau tik kal-
bėti savųjų tarpe ir tik sa-
vųjų tarpe, be jokių preten-
zijų, jas atšvesti.

Reikia pasidžiaugti, kad
lietuviškoj veikloj naujųmų
ieškant, labai gražų pavyzdį
davė mūsų jaunimas, spe-
cialiai suorganizavęs krep-
šinio rinktinę, ją patrenira-
vę ir išleidę į Pietų Ameri-
kos kraštus ambasadoriau-
ti. O ar negalėtų ir kitos or-
ganizacijos ką nors naujo
sugalvoti. Gali, nes galimy-
bių tūkstančiai, jei tik tas
galimybes paversti darbais
atsiras dirbančiųjų. O mūsų
visuomenė, kada pamato,
kad veikla nesibaigia vien
prakalbomis ir pažadais, bet
jau imamasi tikro darbo ir
tie darbo daviniai matyti,
ateina į talką ir savo cento
geram reikalui nepagaili.

Nepagailėtų ir šiuo atveju,
jei tik pamatytų, kad tas
darbas naujumu kvepia ir
naujai mūsų veiklą suju-
dins.

Ne nuo mūsų valios pri-
klauso, kad laikai labai pa-
sikeitę, bet nuo mūsų valios
priklauso, kad ir šiuos lai-
kus galima pakinkyti mūsų
tautiniams reikalams. Tik
nereikia įsimylėti į tai, kas
buvo daroma prieš 50 ar 25
metus ir visa tai bezdžioniš-
kai kartoti. Reikia paieško-

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJAI DAR BŪTINAI REIKIA 29

Penkių šimtų naujų skaitytojų vajus tęsiamas toliau. Jau nedaug tereikia, kad jį užbaigtume ir Dirvą susida-
rytų sąlygos eiti tris kartus per savaitę. Tat visus Dirvos
skaitytojus, talkininkus ir bendradarbius dar kartą kvie-
čiame į talką.

Jūs turite pažįstamų ir artimųjų, kurie Dirvos dar
neskaito. Užsakykit jiems, kaip šventinę, vardadienio ar
gimtadienio dovaną. O jei užsakyti negalite, atsiųskit
mums jų adresą. Jiems Dirvą siųsim susipažinimui. Te-
gul jie įsitikina, kad nėra geresnio lietuviško laikraščio.
Ir vykdam šį vajų, tik už \$6.00 metams.

Siųsdami adresą naudokitės šia atkarpa.

Užsakau
Rekomenduoju Dirvą siųsti

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

Už naują prenumeratorių siunčiu \$.....

(Mano adresas)

KODĖL NEVAŽIUOJATE Į MŪSŲ KRAŠTĄ?

Įspūdžiai susipažinus su filipiniečiais, skubančiais pasivyti labiau pažengusius kraštus

Dr. V. ČEPAS

Filipinams ši džiamborė buvo tautinio pasididžiavimo reikalas. Valstybės Prezidentas Garcia atidaromaj kalboj pareiškė, kad tie 300 hektarų, kuriuose bus įsikūrusi džiamborė, dovanojami Filipinų skautams. Žmonių lankė minios - bent po 300,000 kasdien, po 500,000 - 600,000 savaitgalio dienomis. Filipinai ėjo, važiavo dviračiais, automobiliais, autobusais ir traukiniais, plaukė laivais ir keltais, skrido lėktuvais, keliavo iki 800 kilometrų įvairiomis priemonėmis, kad tik pamatyti džiamborę, pirmąją Azijoje ir tą pačią jų krašte. Atvykdavo pasiruošę ir visados švariai pasipuošę. Vyko ekskursijos iš mokyklų su mokytojais, iš kunigų seminarijų baltomis sutanomis, ūkininkai kaimais, ir pavienių šeimų masės filipiniškai pritaikytais džypais.

Tai jaunos valstybės, pakilusios ir kuriančios tautos, entuziazmas, pažadines tautinę sąmonę skubiems organizaciniais darbams, besivejant labiau civilizuoti ir ilgiau nepriklausomus kraštus. Gal būtų, daug ko filipinai dar nemoka, gal dar ne viską ir filipinų skautai sugeba džiamborės organizacinėje plotmėje, bet be jokių abejonių aišku, kad visi filipinai nuoširdžiai mokosi visose srityse ir mokosi skubiai, bet nesišjaučindami, jei kartais kas nors ne taip išsina, kaip turėtų. To jie neslepia, priešingai, kiekvienam kitataučniui rodo nepaprastą svetingumą.

Pvz., šios džiamborės proga sveikatos ministerija pastatė sveikatos centrą su ambulatorija ir 30 lovų ligonine. Filipinų skautai skubiai statė (bet nepabaigė) 3 maudymosi baseinus, visur vedė kanalizaciją, vandentrukių su labai moderniškomis prausyklomis ir tualetais. Idėja - ne tiek džiamborė, kiek parodyti miniomis iš kaimų ir miestelių suplaukusiems filipinams apie moderniškas higienines ir sanitarines viešąsias įrangas. Žmonės plaukė žiūrėti kitataučnių skautų, žiūrėti savo filipinų skautų iš 7000 savo krašto salų ir salelių, bet kartu matė ir viešosios sveikatos progreso manifestaciją. Tai kas, kad retkarčiais vanduo pro kranus ir dušus netekėjo (vandentrukis pritrūkdavo spaudimo ir nepajėgdavo varyti vandens vamzdžiais į kalmus, čiaupai daug kur sujungimuose varvėjo ir t.t.) tai kas, kad reikėdavo pusvalandį ar valandą palaukti išsi-muliniui, kol vanduo atsiras vamzdy, kad galėtum muilą nuprausti, bet minios matė, kaip galėtų būti progreso pakelė 20,000,000 filipinų tautoje, kalbančioje 40 skirtingų dialektų, tenka skleisti idėjas ir mintis ne žodžiais, bet įspūdingomis daiktinėmis manifestacijomis.

Tos minios užtvindė kelius ir takus. Jos slinko nesulaikoma srove džiamborės keliais ir per stovyklavietes. Jos ėjo ir per lietuvių, ir per kitų egzilių, stovyklavietes. Jos domėjosi viskuo. Jos rinko autografus su nuolankiu dėkingumu. Jos nešė dovanėles su rytietiškų nusižemini-mu. Nuostabu! - jos žinojo lietuvių dalį ir nedalį (nustebome vidutinio filipino politiniu inteligentiškumu) jos reikė užuojautą ir simpatijas, padėsinimą ir draugiškumą žymiai nuodugniau, negu, pvz., vidutinis europietis ar amerikietis.

Kai kurie filipinai, pvz., sužinoję, kad lietuviai skautai yra išblaškyti po įvairius kraštus, ir į džiamborę suvažiavo iš tokių tolimų distancijų, kaip JAV ir Australija, tiesiog pasidūlė - kodėl jūs nevažiuojate į Filipinų kraštą, čia visi galėtumėte būti kartu, dirbtumėte, mokytojautumėte mums, ir būtumėt krūvoj, nesijaustumėte išblaškyti.

Idomičiausia tai, kad tokie ir panašūs pasiūlymai bei kvietimai buvo nuoširdūs ir ėjo iš pačios širdžių gelmės. Taip kalbėjo ne tik filipinai, bet ir daugelis kitų, skautų ir neskautų. Pvz. - Guamas, Thai, Vietnamas, Malajai. Net Japonijos skautų šefas pareiškė australiečiui viename suėjime, kur buvo aptariamas lietuvių ir kitų egzilių skautų statusas - jei Japonija neturėtų savos specifinės pokarinės gyventojų pertekliaus problemos,

mūsų skautai pakviestų visus egzilius skautus pas save.

Šitokioje atmosferoje pradėjo stovyklaviną džiamborę pirmomis dienomis iškėlė Egzilių Skautų Tarybos, tautinių brolių statuso klausimą dar prieš oficialų džiamborės atidarymą. Pirmą susitikimą paruošė mūsų bendras užsienio reikalų sekretorius - vengras Thomas Ronay, antrame ir trečiame pasitarime dalyvavo ir tos tarybos generalinis sekretorius, šių eilučių autorius.

Čia nebus bandoma patiekti derybų ir diskusijų eigos aprašymo. Bet bus malonu pažymėti, kad Tarptautinio Biuro direktorius ats. gen. Spry gana radikalai pakeitė savo nusistatymus ir savo atsakomybę, bet su džiamborės vadovybės pritartimu, keturias valandas prieš džiamborės atidarymą davė instrukciją iškelti egzilių skautų tautines vėliavas atidarymo paradiu didžiosios arenos aikštėje, "...jei filipinai neturi nieko prieš". Filipinai, kurie nuo pat pradžių simpatizavo mūsų dalyvavimui, žinoma, nieko prieš neturėjo.

Kada 3 lietuvių kontingentas žygiavo su savo vėliava per paradą, o ketvirtasis, kaip delegacijos vadovas, buvo pakviestas garbės svečių tribūnon, kur Valstybės prezidentas Garcia pasakė atidaromąją kalbą, lietuvių vė-

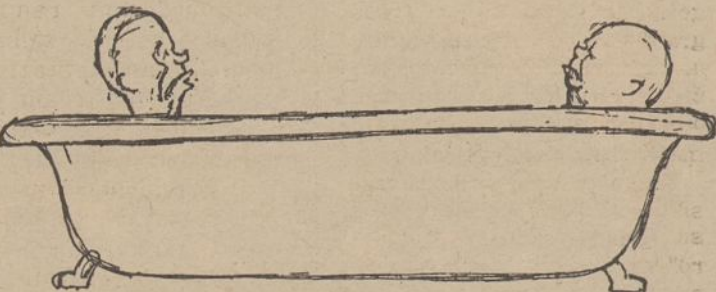
liava jau plėvėsavo tarp kitų tautų vėliavų. Ir niekas dėl to neprotestavo. Jei norime, tai galime interpretuoti, kaip radikalų viešosios nuomonės pasikeitimą mūsų naudai. Ne tik mūsų - vengrai, rusai ir ukrainiečiai taip pat iškėlė savo vėliavas. Galėjo iškelti savo vėliavą ir estai, jei būtų ją atsivežę. Būtų galėję iškelti savo vėliavą ir latviai, jei būtų atvažiavę.

Nuo 1947 metų mes kėlėme savo vėliavą džiamborę savo stovyklavietėje, kartais mums iškeldavo ją pastovyklės rėmuose, kartais ją panešdavo per paradą Lichtenšteino princas, kartais ir patys nešėme kitų 5 egzilių vėliavų būryje. Bet centrinėje arenos aikštėje ji nebuvo iki šiol keliama, nes formaliai - lietuviai skautai nėra Tarptautinės Skautų Konferencijos nariai. 1959 m. Filipinuose įvyko naujiena.

Lenkai skautai vienok savo vėliavos arenoje neturėjo, nors jų buvo 3, ir vienas jų žygiavo atidarymo parade. Gal bus įdomu skaitytojui, jei pažymėsime, kad lenkai skautai iki šiol nesidėjo į bendrąją egzilių tarybą ir veikė skyrium. Pradžioje gal jie buvo populiariausi ir geriau organizuoti. Jie buvo žinomi, mums teko savo buvimą dar įrodinėti. Jei 1957 m. džiamborę mes juos pavijome ir gal kiek pralenkėme, tai 1959 metų džiamborę mes, lietuviai, kaip ir kiti, susisipietę Egzilių Tarybon, esame savo statusu gerokai pasitūmėję pirmyn ir lenkus bent pora žingsnių pralenkę. Mes buvome pakviesti anksčiau ir figūravome visuose oficialiuose džiamborės sąrašuose bei leidiniuose, buvome pakviesti į visus oficialius delegacijų galvų priėmimus, gavome oficialų džiamborės komiteto padėkos skydą, dalyvavome uždarymo parade ir t.t. Lenkai buvo taip pat populiariai, bet liko ar buvo palikti daugiamis stebėjimais. Gal dėl to lenkų trijulė, atvykusi į džiamborę, uždarymo iškilmėse nedalyvavo iš viso, o praleido tą dieną Manilos mieste.

-- Ar jūsų žmona namuose?...

Taip europiečiai karikatūristai įsivaizduoja Eisenhowerio konferenciją su Chruščiovu Baltuose Rūmuose prie keturių akių...

R. SPALIS

(6)

Statinaite

ISTRAUKA IŠ NAUJAI PARUOŠTOS
KNYGOS "ALMA MATER"

- Alui?
- Žinoma, alui.
- Silkės buvusios.
- Rūgštimi neša, ar koks galas!
- Dvėselienos būta, gulėta, prisiekiu.

— Ir tinkamai išvalius, tinka dervai laikyti, o ne alui, — rimtai susirūpinęs Alėjūnas kratė galvą.

- Šis alus ne mums, kam gi galvą sukli.
- Bet gal ir padarytasis tokioje pat statinaiteje.

— Pasiskelbsiu, kaip Sereika, šimtaprocentiniu abstinentu, — nosį spausdamas, traukėsi Ruseckas.

— Tai tyčiomis man, pajuto, kad esu alaus mėgėjas, — pyko Alėjūnas.

— Gal reiktų pakviesti Ireną, kad pakvėpintų pirma.

— Nepradėkim iš pirmos dienos nosį kaisioti į svetimus reikalus, — nutarė Noreiša, — prašė, padarykim. Jei kvapai neišnyks, susipras be mūsų.

- Sakys, nepradėję paliko darbą.
- Na, prie šulinio.

Kas žino, gal būtų mūsų gera valia, mūsų nusistatymas, kur palanku, registruoti mūsų vietos skautų asociacijose, mūsų polinkis jungtis su likimo draugais, mūsų ryžtas kovoti ne vien dėl savo teisių, bet ir dėl kitų, tokių kaip mes, ir mūsų Brolijos geras organizuotumas bei finansinis apdairumas, pridėjus gerą dozę kuklumo bei tyloje kalbančios kantrybės, ir buvo tai, kas iššaukė šio džiamborę gan staigų posūkį Tarp-tautiniuose skautų organuose mums palankia prasme.

Ar šias nuotaikas, turėjome ir Indijoje, ar ir ten tarptautiniai skautybės organai išlaikys mums ir egzilams skautams tą patį palankumą, parodys tolesnis žygis į New Delhi, į savotiškai neutralią Indiją, kur susirinks Tarptautinė Skautų Vadovų Konferencija - galutinio žodžio tarėja teisinio statuso klausimais. Bet tai jau atskiras klausimas. Kol kas paliekame džiamborę ir atsisveikiname mums, tremtinės tautos vaikams, buvusį nepaprastai svetingą filipinų kraštą, mielą filipinų tautą ir tikrai brolišką filipinų skautiją.

Kai vėjas nurimsta, net ir prityrusiems buriuotojams reikla imtis irklų... Nuotraukoje clevelandiečiai jūrų skautai Rimas ir Gediminas Dumbriai žada savo jėgas išbandyti prie stipresnio vėjo.

Dirvos nuotrauka.

(2)

ASMUO IR BENDRUOMENĖ

VIKTORAS MARIŪNAS

Požiūriu iš lauko lietuvių bendruomenei priklauso visi tos valstybės lietuviai (net ir raudonieji). Bet požiūriu iš vidaus, priklausomumas Bendruomenei yra tautinio sąmoningumo liudininkas ir dalyko žinijimo sąlyga. Apskritai, kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi tautos išsivijoje gyvybė ir Lietuvos laisvė, gali, privalo priklausyti ir priklauso Lietuvos Bendruomenei.

Bendruomenei negali priklausyti tik tautos išdavikai.

Bendruomenei nepriklauso, nors gali ir privalo priklausyti, įvairių nusiteikimų lietuviai ir dėl gana įvairių priežasčių. Čia vėta paminėti bent pačias ryškiausias jų kategorijas.

Išsigimėliai. Tai tos nelaimingos kiaulės, kurios visur ir visada daugiau nieko nedarė, tik edė, miegojo, pinigų skaitė. Priimdami gyvenamojo krašto pilietybę, jie savo nusigręžimą nuo tautos pademonstravo lietuviškų pavardžių atsisąjėdijimu. Gal kada žmonėmis buvę, dabar vaikščioja mūsų tarpe tarsi mirusiomis sielomis. Jų kelias atgal į tautą ir į Bendruomenę turėtų būti pradėtas nuo pavardžių atsilietuvinimo. Tas, kas atsisąjėdė lietuviškos pavardės, gali teisintis, kaip nori, liks

kaip likęs, ir savo tautos atsisąjėdę, išsigimėliu virtęs.

Šulinių nuodintojai. Juos sunku suprasti. Ko jie nori, kam jie tarnauja, dėl ko Bendruomenę menkina, juodina ir jos vandenį pasmir-dusiom dvėselienom nuodija? Naujienoms, Sandarai ir Vienybės Meškauskui, rodos, tiek mažai betrukty, tik apsidairyti, pasiklausti ir pagalvoti, kad pamatyti ir suprastų, kad, jeigu jie nori eiti tautos ir Lietuvos keliu, tai jų kelias niekur nei susikerta, nei išsiskiria. Štai, Meškauskui būtų užtekę tik ateiti į LB Tarybos suvažiavimą ir jis nebūtų galėjęs rašyti, kad "bendruomeninkai" puolė spaudą, Vienybę ir Sandarą su Naujienom nutarė palikti "už... bendruomenės ribų". Nebūtų galėjęs, nes nei kalbų apie laikraščius, nei nutarimų apie juos nebuvo ir negalėjo būti. Bendruomenė nėra nei gimusi, nei pašaukta vienus laikraščius į savo ribas įkelti, o kitus už jų palikti. Kas pasilieka už jos ribų, tai patys pasilieka, ir Bendruomenė dėl to nesi-džiaugia.

Ataušėliai. Šita grupė jau yra gasdinančiai didelė ir, su pasibaisėjimu reikia pri-

pažinti, dar vis be sustojimo auga. Ji buvo ir yra tas pagrindinis elementas, kuris išsivijos ir tautinę dvasią, ir institucijas, ir kūrybines nuotaikas nutempia į sustabarėjimą ir mirtį. Ir nejaus-dama jokio sąžinės graužimo. Jie niekam nieko blogo nelinki, bet ir prie gero darymo nenori piršto pridėti. Jie nėra nei prieš Bendruomenę, nei prieš jos tautinę misiją. Tik jiems vistiek, ar ji yra ir ar ką veikia. Jie ja nesidomi ir jai nepriklauso. Vieni dėl dvasinio rambumo, kiti bijodami, kad neprisietų kokią pareigą atlikti, tretį dėl sykštumo, jokiū būdu nedrįsdami "save nusikriauti", du dolerius per metus solidarumo mokesčio mokant. Bet daugiausia dėl nuodėmingo įsitikinimo, kad ir be jų Bendruomenė ką darydama, vistiek padarys.

Į šitą grupę Bendruomenės aktyvas privalo atkreipti patį rimčiausią dėmesį, kad ją pabudintų ir tautinei pareigai atšildytų. Nuo jos reakcijos priklausys, ar išsivija keliaus į tautinę mirtį, ar pasineš į margą, įdomų ir turiningą gyvenimą. Šitas galimybės turėdama galvoje, LB centro valdyba Detroito suvažiavimui davė

(Nukelta į 5 psl.)

žįsta žmones. Toje daržinėje dabar jie, pilvus susiėmę, kvatoja iš jūsų, klausydami Stelmoko.

— Grįžus į miestą, neteks girtis pasisekimu, — keldamasis nuo akmens, rezignavo Ruseckas.

— Būtų gera Stelmoką įrašyti į tautininkų partiją, — praktišką išvadą padarė Alėjūnas.

— Jis proletaras, mums priklauso.

— Apsirinkti, Petrai. Tikriausiai jis māršalka bažnyčioje.

— Visi trys apsirikit. Seimo metais kartą oponentai apkūlė jį, o savieji, pralaimėję rinkimus, nesumokėjo jam. Dabar jis pučia į visus. Šiaip malonus žmogus ir nekvailas. Nors lėtas, bet savotiškai sąžiningas. Ūkį ramiai gali palikti jo priežiūrai. Pelno, žinoma, neduos, bet ir nuostolio nebus ar kurios nelaimės, tikras žmogus. O dabar, berneliai į pirtį, nes kvapai nuo jūsų, ak, susimildami!... Po pirties palik-siu jums lygintuvą, jei norėsit. Tikiuosi, valgyti nenorit?

— Teisybė, pamiršom padėkoti už sočius pusryčius, nesijaučiam alkani, — švelniai linktelėjo Alėjūnas.

— Neabejoju, kad esate sotūs ir patenkinti, nes aš pati rūpinaisi jūsų stalu,

— Miela kolege, būk gera, nevarik tiek daug dėl mūsų, pasilsėk nuvargusi. Rūpesčius palik gerbiama poniai, kurios globojami, gal nustosime taip pasibaisėtinau augti į svorį, — sudėjo rankas Ruseckas.

— Kūčių dieną mes neįpratę prie tokio liuk-suso, koks jums teko. Nusidėjau, lepdama jus. Žinoma, jei norite vandens...

— Dėkui, dėkui, ir sniego pakanka. Vesk į pirtį, Antanai. Tu gi Stelmoko padėjėjas...

Akimirksnių kronikos

Bronys Raila

Laisvės ir garbės keliu

Ilgoje barzdotos caristinės okupacijos istorijoje dar niekad patys lietuviai nebuvo priversti spiaudyti savo tėvynei į veidą ir savo noru nesutiko išgyventi tokios pasibaisėtinos gėdos.

Visoje mūsų rūpesčių dienotvarkės įvairenybėje svarbiausias ir esminis punktas būtų gal tasai: - ar yra šiandien sąlygos ir aplinkybės kurios laisvojo demokratinio pasaulio komunistą - lietuvį ar bet kurį kitą tautą, - o taip pat dar Kremliaus įtakai nepatekusio feodalinio ar kolonialinio krašto būsimąjį komunistinį sankeleivį skatintų nusukti nuo komunizmo, liautis tikėti jo tiesomis ir būsimos pergalės ateitimi, ar stačiai suabejoti šios naujosios sistemos laimėjimo neišvengiamumu?

Ne jausmiškai, o blaiviai ir šaltai žvelgdami į laiko tėkmę ir aplinkos tikrovę, berods, turėtume atsakyti, kad tokių sąlygų kaip tik stinga, o yra greičiau priešingai.

Vos per kelis pastaruosius dešimtmečius saujelė marksistinių revoliucionierių ir sąmokslininkų, kuriems demokratinis ir kapitalistinis pasaulis savo laiku nematė reikalo rimčiau pasipriešinti, o vėliau įvairiais būdais tik vis padėjo įsistiprinti Rusijoje, šiandien yra kietai suėmusi į savo policinę, karinę ir ideologinę kontrolę jau trečdajį visos žmonijos - beveik apie vieną bilijoną mūsų planetos gyventojų! Maža to, be išimties visuose kituose pasaulio kraštuose komunizmas sparčiai toliau augina Kremliaus patriotų penktąsias kolonas, o kailur, kaip Italijoje, Prancūzijoje ar Indijoje, iki nepatikėtinaus gausaus masto.

Milijonams darbo vergų įtemptai kalant pačius moderniausius baisingus ginklus, Kremliaus imperatoriams be jokio varžymo grąsinant laisvajam pasauliui netrukus jį palaidoti, - šis likęs margaspalvis pasaulis, nevieningas, išsibarstęs, egoizmo ir rivalizacijų pūdomas, netikrumo, baimių ir trumparegiškiausio pacifizmo paraližuojamas, pataikaujantis, kapituliuojantis ir iš tikrųjų tik bet kuria kaina besiperkantis sau iliuzorinį "taikingą sambūrį", atrodo, tarsi būtų jau sutikęs baigti savo amžių pagal ano nerūpestingo prancūzų karaliaus šūktį: "Po mūsų - tegu ir tvanas"...

★

Ir kartais jau būtų nelengva atsakyti, kas daugiau padeda komunizmui plisti ir jam bataližiauja: ar sąmoningieji laisvųjų kraštų darbininkai proletarai, - ar pati buržuazija, jos intelektualai ir net kapitalistai milijonieriai savo egoizmu, naivumu, akliumu ir fatališku apsvaigimu išduoti savo tautų ateitį ir pasismaugti?

Jei elitai savo vaidmens nebepateisina, nebesuvokia savo misijos ir ją išduoda, tai geležinė istorijos logika mus moko, kad pūvančius elitus turės ir ateis pakeisti kiti. Būtų vaikiška svajoti, kad tokiomis aplinkybėmis ir tokioje atmosferoje bet kurio krašto ir bet kurios nacionalinės kilmės komunistai ir jų sankeleiviai liautųsi tikėti neišvengiamu ir jų akimuojuose gal jau greitai pasauline komunizmo pergale.

Jei per keturius dešimtmečius žaibiškais tempais Rusija pasiekė tokių žmonijos istorijoje pavyzdžio neturinčių fantastinių teritorinių ir politinių laimėjimų, savo jėgomis ir dar su pakvaišusių priešų pagalba sukūrė milžinišką bazę tolesniems užkariavimams plėsti, tai gal nereikš nei keturių naujų dešimtmečių užbaigti likusių dviejų žmonijos trečdalių sukaustymui? Jei šiame tikėjime dėl įvairių asmeniškų ar kitų ypatingų priežasčių susvyruoja tikslas, Kremliaus ištikimųjų, tai tie pavieniai atvejai, bendrai paėmus, nepakeičia visuotinio polinkio: kadangi vieno atkritusio vieton, ateina ar būna užauginami keli nauji...

Iš kitos pusės, - protarpiais tebeamatyti ženklų, kad likęs laisvasis pasaulis dar ruošiasi atsparai. Pavojaus nuolat didėjant, galime dar sulaukti, tegu ir labai vėlai, tegu vos penkios minutės prieš dvyliką, aklytį atsikvošėjimo ir gaivališko budriųjų šauksmo, kad atėjo metas ne tik priešintis ir atlaikyti, kas dar savo, bet ir imtis plačiausio masto priemonių Kremliaus imperijos grėsmei iš pagrindų išrauti.

Tai būtų šiuo metu gal vienintelės veiksmingos, tačiau tik mechaninės priemonės. Komunizmas nėra vien tik tai, ką organizaciškai atstovauja komunistinės partijos ir gausūs kiti jį remiantieji sambūriai. Jis yra tapęs mūsų modernių laikų socialinė ir filosofinė tikyba. O kartu ir mašinerija, kuri šalininkams telkti ir veiklos pagrindams plėsti sumaniai išnaudoja visas laisvojo pasaulio ekonomines ir politines negeroves ir monopolizuoja didelės žmonijos dalies naujo, geresnio, teisingesnio gyvenimo santvarkos ilgesius. Ši padėtis nepasikeis ir nebeišnyks, jei nebus pakeistos ir išnaikintos sąlygos bei priežastys, kurios daugelį žmonių nukreipia į komunizmą, jei nebus konkrečiai ir sąžiningai ne tik išryškinami, bet nuoširdžiai siekiami ir įgyvendinami idealai, kurie savo turiniu ir forma nustelbtų komunistinės utopijos svajonę.

★

Liberalinės - kapitalistinės bei feodalinės - oligarchinės įvairių kraštų sistemos šiandien visur žymiai kinta ir kartais griebiasi sveikų reformų. Bet sušvitusiai ir vis daugiau pabundančiai masių sąmonėi tos reformos dažniausiai teįvyksta per vėlai, per lėtai, nenoromis ar tik po ilgos kovos ir prievarta. Tikresnės ekonominės lygybės, socialinio teisingumo, žmogaus asmenybės ir tautų laisvės, demokratijos klasikų nužymėtieji didieji idealai mums ne vienam gal atrodo nebe nauji ar "pasenę". Tačiau tik jie lėmė ir lems kelius į šviesesnę ateitį, jei sugebėsime juos nuvalyti nuo egoizmo priemonių, pavargimo dulkių ir hipokrizijos rūdžių.

Be šių pagrindinių sąlygų ir priežasčių pasikeitimo varguoliau laukti komunistinio pavojaus ir komunizmo plėtimosi sumažėjimo. Tai liečia visą pasaulį visus mus ir drauge - sukomunistėjusių Amerikos ir kitų laisvųjų kraštų lietuvių "atvertimą" į kitą pusę. Toje sąrangoje mūsų žodžiai ir veiksmai tegali turėti tik labai mažo ir netiesioginio poveikio. Tačiau šalia bendrojo plano stovinčios mums lieka dvi specialios aplinkybės, kurias panaudojus su didesniu rūpesčiu, pasiaukojimu ir apgalvotumu, būtų galima pasiekti apčiuopiamų vaisių savo kilmės tautiečių tarpe.

Pirmoji, priklausanti tik nuo mūsų pačių: - lietuvių tautos laisvės ir lietuviybės idėjų puoselėjimas žymiai gilesnėmis ir brandesnėmis, negu dabar, priemonėmis per mokslą, knygą, spaudą, dailiąją literatūrą, visų sričių dienų kūrybą įdomią ir suprantamą kiekvienam lietuviui, ir per plačiausios apimties kultūrinius sambūrius.

Antroji, - tai mums ateinanti talka iš paties Lietuvos okupacijos fakto. Amerikos ir Kanados lietuvių komunistų daugumai sukėlė ir tebekelia mįslingumo ir gilaus nusiminimo jų giminių ar pažįstamų likimas pavergtoje tėvyneje. Ši padėtis nepakeitė ir nepakels savo aklybėje užkietėjusių partiečių, bet kitiems ji buvo ir lieka iškalbingiausias įrodymas, kas ištinka žmogų ir tautą, netekus laisvės.

★

Su tuo glaudžiai jungiasi ir tautinė garbė, kurios atvejį mes

dažnai pamirštame ar per drungnai teįvertiname.

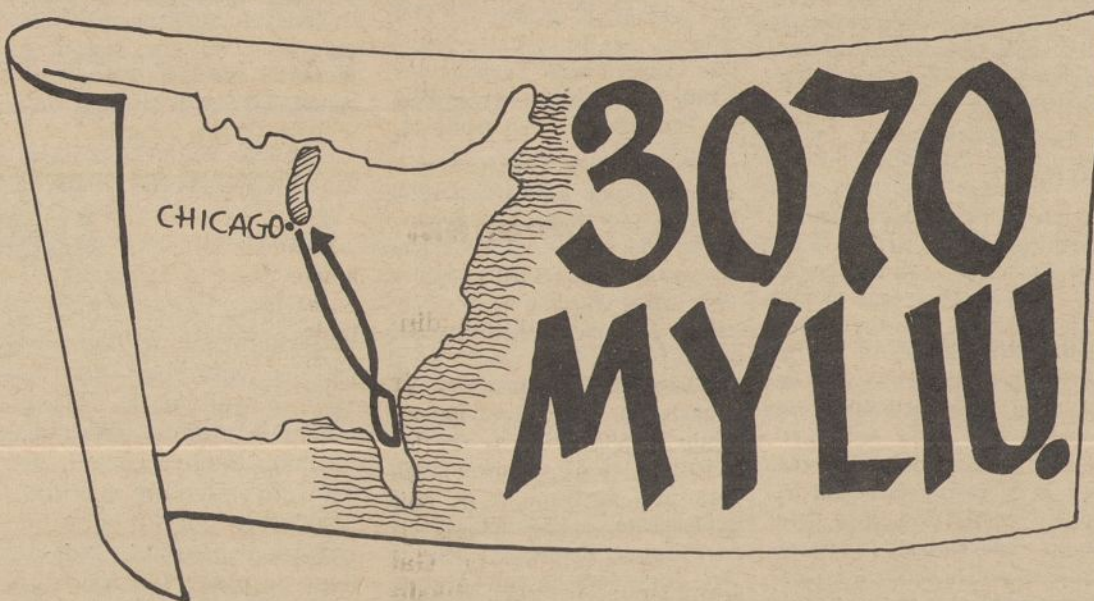
Šimtą su viršum metų lietuvių tauta jau yra išbuvusi barzdėtų carų vergijoje. Per tą ilgą laiką mūsų tautos išėvija Amerikoje, visa ir be išimties, mokėjo baurėtis ruso okupanto užmestu jun-

gu savo tėvų žemei, gebėjo išugdyti tuomet daug kam dar tik pasakišką savo tautos laisvės svajonę, negalėjo aukų ir trūsio dėtis į jos išlaisvinimo kovą.

Ir pačioje Lietuvoje buvę ar Rusijos plotuose pasklidę lietuviai šviesuoliai, kai kurie dvarininkai bei šiaip turtingesnieji sluogsniai, kurių ne vienas, užmerkęs akis savo tautos kančioms ir užmigdęs sąžinę tėvynės užgrobikui patikti, dėl išrokavimų yra pataikavęs carizmui, bet nė vienas neišdrįso, nes turbūt gėdijosi viešai skelbti ar rašyti, kad ši svetimųjų priespauda, aiški užmačia naikinti, susintir ir pagaliau kolonizuoti mūsų tautą būtų jos "išlaisvinimas", jos neregėta "gerovė", "pažanga", ir "laimė".

O šiandien ši gėda, biau ir baisi gėda ištiko mus - ir tenai tėvynėje, ir čia Amerikoje. Kadaiše galėjome kaltinti kaikiuriuos didikus, bajorus ir pagaliau

(Nukelta į 5 psl.)

Penkiasdešimtį savačių laukus atostogų, kiekvienas ilgai galvoja, kaip jas įdomiau ir sveikatai naudingiau panaudoti. Nebūdama per daug sėslaus kraujo, pasirenku būdą, kurį praktikuoją keli milijonai amerikiečių, vasarą pavirsdami čigonais ir užplūsdami gausius stovyklavimo parkus.

Tokiam vasarajimui reikia mažiau pinigų, bet daugiau pagalbinių priemonių. Neskaitant automobilio, reikia turėti palapinę, pripučiamaus čiužinius, žibalinę krosnelę (primusą), šaldytuvą, kirvelį, lempą... Tai beveik ir viskas. Laimingu sutapimu visa ta manta gražiai sutelpa į automobilio bagažinę.

Ir taip mūsų šeimos trifulė iš Chicago išnyksta Floridos kryptimi. Pakeliui nakvosime parkuose palapinėje, kėsime sau mėsą ant lauželio ir vakarais gėrėsimės plačiu dangumi, žvaigždėmis nusėtu (jeigu nelis lietus). Beje, kartu pasiimame ir Elizą Buehlą, kuri, vargšėlė, Chicagoje paskutiniu laiku kažkuo nepatenkinta. Gal pasiilgo šiltesnių kraštų. Sakome, tegul ir ji pakvėpuoja Floridos oru.

Turkey Run parke šnarrantis upelis gaivina pavargusius keliautojus.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Šitoje palapinėje lengvai sutilpo visa dail. V. Vijeikio šeima...

kimo į vandenį lentomis. Čia įvyksta žinomos Amerikoje vandens sporto rungtynės, sutraukiančios nemažą šio sporto mėgėjų. Yra taip pat ir mažas žvėrynėlis, kuriam keletas briedžių ir kitokių gyvulių.

Visi parkai Amerikoje, ar jie būtų valstijos ar federalinės valdžios žinioje, rūpestingai prižiūrimi. Ypatingai įdomūs valstybiniai (National), kurių yra 29. Pirmasis valstybinis parkas buvo paskelbtas Yellowstone, 1872 m. Valstybiniai parkai paprastai kuriami tose vietose, kur randasi kokie nepaprasti gamtos reiškiniai ar istorinės vietovės. Juose yra ne tik gerai suorganizuotas lankytojų aprūpinimas, bet taip pat sudaromos ir kultūrinės pramogos, paskaitos apie parko įdomybes ir kt. Visuose valstybiniuose parkuose galima rasti stalus, ugnia vietas, piknikautomatams stovyklavietes, o taip pat ir ilgesniam apsistojimui namelius, kurie nuomojami labai prieinama kaina.

Nemažai nustebina nedidelis Vincennes (Indiana) miestelis, kuris labai rūpinasi savo istoriniais paminklais. Visose gatvėse nurodomai, kaip patekti į dėmesio vertas senąsias vietas. Visą miestą dominuoja paminklas George Rogers Clark, kuris prie Vincennes nugalėjo britus 1779 m. Paminklas tikrai imponantiškas savo klasinio stiliaus didingumu su puikiais istoriniais paveikslais viduje. Netoliese stovi senas dviejų aukštų namelis, kuriame 1800 metais buvo Indiana teritorijos gubernatoriaus Harrison pastatinė. Greta stovi viena pirmųjų spausdintų indiano teritorijoje, kur 1804 metais buvo spausdinamas Indianos laikraštis. Net graudu, kai matai tuos medinius presus ir kitus primityvius įrengimus ir minityse palyginti su Chicago Tribune arba Dirvos įrengimais. Kaip toli nužengta tik per 150 metų.

(Bus daugiau)

Pergalei prieš britus 1779 m. atžymėti, Vincenne pastatytas imponantiškas paminklas.

Jų nuotyčiai dar nesibaigė

Amerikos milijardierius
tampa Stalino šnipu...

1945 metais Stalinas norėjo, nepaisydamas kainos, pasivyti amerikiečius atominėje srityje. Jo agentams Amerikoje nesisekė. Staiga Maskva atsiminė Marthą Dodd. Tiesa, jos praeitis buvo nekokia. Prieš karą, kai jos tėvas buvo ambasadoriumi Berlyne, Martha buvo sužavėjusi Goebbelsą, Goeringą, Hessą... Paskui, tapusi sovietų pulkininko meiluže, pasidarė komuniste. Bet grįžusi Amerikon, New Yorke vedė bohemišką gyvenimą su "progresyviaisiais" draugais.

Stalino atsiųstasis emisaras prabilo į ją griežtai: baik savo fantazijas, girtuoklystes, naktinių barų lankymą ir susitvarkyk. Pasistenk susirasti milijonierių vyrą, kuris būtų antikomunistas ir naivus ir pasirušęs pildyti visus tavo norus.

— Jis yra milijardierius, vadinasi Alfred K. Stern, jis mane dievina ir darys visa, ką noriu, — pasakė Martha po kelių mėnesių sovietų žvalgybos viršininkui. Savo pasirinktą vyrą ji apibūdino, lyg gatvėje stovintį automobilį.

Marthos išrinktasis patiko sovietams. Stern neapkęntė savo klasės. Seniau jis buvo vedęs Marijoną Rosenwald, Amerikos didžiųjų krautuvų savininko dukterį, ir sakoma, kad, jam pasivažiavus žmonos turtus, Rosewaldai jį išvijo. Dabar Stern buvo pasiryžęs keršyti savo luomui.

Marthai iš pradžių buvo pavesta pėrgabenti sovietų agentų susirašinėjimus iš Amerikos į Meksiką. Mexico City aerodrome ji visad "užmiršdavo" lagaminą. Slaptai priartėjęs vyrukas sukeisdavo jį su kitu tokios pat išvaizdos lagaminu. Tas vyrukas buvo Bilis, Marthos brolis, dirbęs rusams Meksikoje.

Vieną dieną įvyko incidentas. Kai Bilis, pasiėmęs lagaminą, norėjo pasišalinti, jo pečius užgėlė sunki ranka. Martha pagėbė, nieko nesakydama, ir telefonu užaliarmavo savo vyrą.

Sternas skubiai atskrido sekančiu lėktuvu. Martha prisipažino:

— Aš dirbu sovietų žvalgybai. Mano brolis areštuotas. Tu turi mane išgelbėti, — ir ji prisiglaudė drebedama, ieškodama jo globos.

Bet nei milijardierius, nei Martha nežinojo, kad jie buvo tik figūrėlės šachmatų lentoje. Areštas buvo suvaidintas, kad išbandžius Sterną paslaugumą savo žmonai.

Alfredas Sternas buvo pasiruošęs patenkinti visas savo žmonos užgaidas. Jis steigė savo biznio skyrius visoje Amerikoje, ir tuose skyriuose dirbo sovietų agentai.

Bet Sternai vedė per daug prabangų gyvenimą, ir visi jų ištekliai greitai išsisėmė. Visa tai buvo numatyta sovietų planuose. Vieną dieną, jau veik visai jiems pristigus pinigų, sovietų ambasada atsiuntė tūlą Edward Herbert, kuris buvo ne kas kita, kaip dvigubas agentas Boris Morros, kompozitorius ir filmų producentas, dirbęs amerikiečių žvalgybai.

Sternai jį priėmė savo namuose Connecticute. Šis nedidelis žmogus, nepriklausantis jokioms partijoms, nepatiko Marthai. Ji pradėjo jį įtarinėti. Po kelinto susitikimo ji pasekė ir pamatė įvažiuojantį į amerikiečių karinę stovyklą.

Bet šnipų pagrindinė taisyklė neleido Marthai pranešti savo viršininkams, ką ji sužinojo. Kiekvienam agentui yra griežtai uždrausta žinoti apie kitą agentą daugiau, negu tai liečia pasimatymus.

Tuo pačiu metu sovietų ambasada pavedė Marthai suvilioti John Payne, kurį rusai įtarė esant amerikiečių kontražvalgybos agentu, sekančiu Jack ir Myrą Soble, kurie buvo labai svarbūs sovietų agentai Amerikoje.

Ji susipažino ir... įsimylėjo. Tačiau savo uždaviniui neužmiršo. Vieną dieną, meilužiui besimaudant vo-

nioje, ji peržiūrėjo jo stalčius ir rado laišką: tūla moteris rašė atvyksianti antradienio vakare. Martha įsui-to iš pavydo. Ji atvažiavo skirtą valandą ir iš automobilio sekė Payne butą. Koke buvo jos nustebeimas, vietoj moters pamatė Borisą Morros.

Dabar jai paaiškėjo, kad viskas baigta. Jai beliko viena išeitis: bėgti. Iš Kanados į Šveicariją ją vijosi amerikiečių žvalgyba, bet jai pasisėkė pasprukti.

Ir šiandien viena didžiausių sovietų šnipių vargingai gyvena Maskvoje, visų pamiršta, niekam nereikalinga.

Bendruomenė...

(Atkelta iš 3 psl.)

šūkį: pabuskim ir pabudinkim!

Nežinėjai. Tai gyvi ir sveikų nuotaikų įvairių organizacijų nariai ir vadovai. Bet Bendruomenė jie nepriklauso ir nemato reikalo priklausyti. Jiems ji tik kita organizacija. Gal simpatinga ir gerų tikslų turinti, bet gal ir nebūtina savos organizacijos konkurentė.

Jų nuotaikos liudija, kad Bendruomenė dar reikia didžiai suaktyvinti propagandinį ir auklėjamąjį darbą. Nežinėlių grupė, supažindinta su tikrąja Bendruomenės prigimtimi, tikriausiai nebeužsilaikytų prašalajais žiūrovais pasilikti. Iš jų Bendruomenė galėtų laimėti patį kūrybingiausią savo aktyvą.

Bendruomenė ir organizacijos

Bendruomenės santykis su organizacijomis klostosi ir gali klostytis pareinamai nuo jos prigimties ir paskirties supratimo.

Tardami, kad Bendruomenė yra tautos (— visuomenės) išeivijoje gyvenimo forma, negalime nesukelti abejonių šitokios sampratos nuoseklumui. Juk išeivija yra tik didesnė ar mažesnė tautinė grupė, tik tam tikra tautos dalis. Ir natūraliu emigrantiniu atveju, taip ir yra. Požiūriu iš lauko, prigimtinė bendruomenė visada suvereni nei tautai svetimoms tautos atskala. Tokia ji yra ir vidaus požiūriu, kai kilmės kraštas yra nepriklausoma valstybė ir jos suverenas laisva tauta. Bet tai netinka mūsų atvejui.

Lietuvių tauta, nežinanti kokių matematinių skaičių ir fizinių pajėgumų, dvasinė būtis visa yra išeivijoje. Gimtojoje žemėje, negalėdama laisvai kalbėti, ji laisvai kalba išeivijoje, negalėdama puoselėti ir

Tokiomis užtvaramis buvo vokiečiai sustiprinę Kanalo pakrantes, kad sukludytų sąjungininkų invaziją. Jei būtų keliamasi potvynio metu, kada kiltis vanduo užlieja, amfibiinės valtyys būtų sužalotos. Jei būtų keliamasi atoslūgio metu - pėstininkams reiktų prabėgti platų atvirą ruožą, kas padidintų nuostolius. Taip buvo skaičiavę vokiečiai... Nuotraukoje: įtvirtinimų darbininkai bėga slėptis, sąjungininkų lėktuvams juos užklupus.

Valandos, kurios nulėmė... 18

MAŽASIS MABRY IR DIDYSIS ROOSEVELTAS

Kapitonas Mabry Prancūzijos krante jau buvo praleidęs keletas su puse valandos. Valtimis išsikėlusį pėstininkų nuostolį, palyginti, buvo mažai. Tai ženklas, kad oro desanto operacija buvo sėkminga.

Nors iššokimo metu, kaip matėme, pasitaikė daug nesklandumų, tačiau parašiutininkai spontaniškai pradėjo partizaninius veiksmus, atkrito vokiečių armijos vadovybė nuo pakrančių įguly, ir joms nebuvo atsiųsta jokios pasparties. Visa tai amerikiečių desantui atnešė žymiai mažiau nuostolių, negu britų aviacijos viršininkas marš. Leigh-Mallory generolui Eisenhoweriui buvo pranešęs (pvz. tik 20 iš 805 sklandytuvų žuvo, nors Leigh-Mallory buvo pranešęs 80% nuostolių).

Kitą dieną jis parašė laišką gen. Eisenhoweriui, pripažindamas savo klaidą ir atsiprašydamas, kad pesimistiškais pranešimais padidinęs Eisenhowerio rūpesčius, ir drauge pasveikindamas, kad pastarasis nesuklydęs. Kapitonas Burcher, Eisenhowerio adjutantas marinių reikalams, šį prisipažinimą palaikė tipišku anglo sportininko

gestu ir savo dienoraštyje įrašė: "Negalima tokių žmonių amžinai neapkęsti".

Grynu sutapimu kapitonas Mabry pirmasis iš visų krantan išlipusių karininkų susitiko su parašiutininkų generolu Tayloru - o gal tik beveik sutapimu. Jei tai galima kuo nors išaiškinti, tai tik jo mažu ūgiu. Nuo pat vaikystės Mabry kentėjo dėl savo mažo ūgio, ir jį bandė atsverti uoliu dalyvavimu sportinėse varžybose. Nekitaip elgėsi ir kariuomenėje, visur ir visada verždamasis į pačias pavojingiausias vietas. Šis užsispyrimas nuėjo taip toli, kad jis įsikalbėjo, jog kare žūsiąs, ir atsisveikindamas prašė žmoną susigylventi sumintimi, jog jau nebegrišias. Karui pasibaigus, jis ir pats stebėjosi, kad išliko gyvas.

Laukdamas invazijos, jis išsistomis naktimis sėdėjo bataliono štabe, ruošdamas kovos planus. Dvi kuopos (300 vyrų) turėjo iš amfibiinių valčių pulti kairįjį "Utah" pakrantės sparną, o kito bataliono dvi kuopos - dešinįjį. Drauge arba tuoj paskui juos turėjo krantą pasiekti 32 amfibiiniai tankai. Po penkių mi-

nučių turėjo sekti sekanti banga: 900 vyrų trisdešimtyje amfibiinių valčių; po to kiti tankai ir pionierių daliniai, kurie turėjo pašalinti prieštankines kliūtis. Iš viso tame ruože turėjo būti krantan iškelta 21,000 vyrų, 1700 karinių autovežiminių ir 1700 tonų municijos.

Vieną vakarą, kai kapitonas Mabry vėl tupėjo prie savo planų, netikėtai raštinėje pasirodė divizijos vado pavaduotojas, kuris atsisėdė kėdėn ir paklausė: - Ką, po velnių, tu, Jurgi, čia veiki? Liaukis laužęs galvą.

Tas vyras buvo brigados generolas Theodore Roosevelt jr. - Ar tu planuoji, ar ne, vyrai nueis ir padarys, ką gali. Kam tas bereikalingas popierizmas? Generolas Rooseveltas buvo garsus tokiais nelauktais posakiais. Kažkaip visada išsėdavo jo tiesa, kaip ir ši kartą. George Mabry nutraukė savo pedantišką planavimą: kaip vėliau pasirodė, jis būtų buvęs bereikalingas. Nes generolas ir išsilapinimo metu dar kaitaliojo planus. Nepaisydamas laipsnio ir mažiaus - jis buvo 57 metų - jis užsispyrė lipti krantą su pirmąja kuopa, kad vietoje galėtų koordinuoti puolimą.

Rooseveltas buvo ne tik laipsniu, bet ir amžiumi pats vyriausias visose pirmojoje invazijos bangoje. Jis buvo vyriausias prezidento Teodoro Rooseveltto sūnus, tolimas prezidento Franklino Delano Rooseveltto giminaitis. Karys, politikas ir tyrinėtojas - visa ką pradėdavo dešimtį kartų uoliau ir energingiau, negu daugelis kitų mirtingųjų. Tokiais atvejais jis visai nesirūpindavo savimi.

Visus pavaldinius, išskyrus simulantus, traktuodavo palankiai, turėjo didelę dozę uždegančio humoro ir mokėjo į reikalus pažvelgti iš realiausios pusės. Per pirmąsias keturias invazijos dienas buvo keturis kartus "nupėstintas", priešui pašovus jo važiuojamą "džypus". Vieną tokią dieną jis atėjo į štabo būstinę, atsisėdė, nusiėmė šalį ir šluostėsi nuo kaktos prakaitą. Atėjęs virėjas paklausė: - Atrodo, kad tau reiktų kavos puoduko?

- Labai, - atsakė generolas. - Iš kokio sumauto kampo esi kilęs?

- Iš Pittsburgho, - atsakė virėjas.

- Pittsburgho? Biauři vieta. Nėra gražių merginų. O jei kokia ir pasitaiko, tai per dūmus vis tiek negalima jos matyti.

Virėjas kumštelėjo jam į petį ir pradėjo karštai ginti Pittsburghą ir jo merginas. Tada jis ant stalo pamatė šalį su generolo žvaigždėmis.

- Prakeikimas! - kalbėjo jis vėliau. - Galvojau, kad tai koks nusėdęs senas viršila.

Vienu žodžiu, Rooseveltas buvo tobulas kareivių generolas. Jis pats išlaipindavo savo dalinius, savo pavyzdžiu uždegė juos pirmosioms kautynėms, matė gerai besisekančią ofensyvą, šimtus kartų išstatydamas pavojui savo gyvybę, ir... po šešių savaičių mirė nuo širdies smūgio. Jis buvo palaidotas Sainte - Mere - Eglise kapuose.

(Tęsinys: Nulinė valanda)

Buvusi sovietų šnipė Martha su savo vyru Amerikos milijardieriumi Alfredu Sternu ir 12 metų sūnumi, Prahos aerodrome laukia sovietinio lėktuvo...

SIUNTINIAI SIUNČIAMAI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTUDUJA, LATVIJA, ESTIJA, IR KITAS RESPUBLIKAS.

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MŪSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sekmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro pastu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai visa kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

Dirvą pasiūlyk savo
kaimynui susipažinti

SANTARIEČIŲ GYVENIME

Red. R. MIEŽELIS

IŠ LIŪTO ŽEMĖS...

Anglijoje beveik niekas nestato medinių namų; kokių įprasta matyti Amerikoje.

Plymouth'e išlipęs Anglijos salon, tuoj patraukia į Londoną. Turbūt jokiam kitame pasaulio mieste nėra taip lengva susirasti nakvynei vietą, kaip šioje sostinėje: reikia tik paskambinti įstai-gon, vadinamam Hotelag. Čia tik pasakai, kokios kainos ribose pageidauji kambario, ir maždaug kuriame Londono rajone jis turėtų būti, palauki prie telefono kelias minutes, kol antrame vie-los gale ieškojimas vyksta, ir nes nakvynei susirasti tereikia tik vieno paskambinimo iš gele-žinkelio stoties ar aerodromo.

Londonas su savo kreivomis gatvėmis, įvairiaformėmis aikš-tėmis ir komplikuotom sankry-žom yra labai painus miestas, ir jame keleiviui be gatvių plano, autobusų linijų plano ir požemi- nio traukinio plano tiesiog neį- manoma būtų susivokti, norint nuolatos klausinėti žmonių. O klausinėjimas dažnai nelabai naudingas, nes Londono liaudies tarmė skiriasi ne tik nuo ame- rikinio akcento, bet ir nuo ofi- cialiosios BBC pranešėjų tar- senos taip, kad londoniečiai kar- tais atrodo net ne angliška kalbą!

Jeigu New York požeminių siste- ma yra beviltskai sujaukta, paini ir blogai sužymėta, tai Londono - tikras pavyzdys, kaip turėtų būti tvarkomas kiekvienas požeminių traukinių tinklas. Gat- vių plane visos stotys aiškiai atžymėtos, net parodyta, kurioje gatvės pusėje yra įėjimai. Po- žemiu nusileidus, net ir kelių linijų susibėgimo vietoje, vis- kas taip aiškiai strėlėmis ir užrašais nurodyta, visur tiek daug požeminio tinklo žemėlai- py prikabinata, kad tiesiog visi- šku gliau reikėtų būti, kad nesusi- orientuotum. Tas pats detalizuo- tas planas galimas gauti visose stotyse veltui ir labai patogaus kišeninio formato. O kas dėl kainos, tai galima paminėti, kad važinėjimas labai pigus - nuo maždaug 5 š (trumpiausiams at- stumams) iki 1 š (nuo vieno miesto galo iki kito).

Į Londono gatvių judėjimą pa- sižiūrėjus, krinta į akis keletas faktų: pirma - autobusai visi dviaukščiai, amerikinių automobi- lių beveik nesimato (per pen- kias dienas mačiau tik tris), ir gatvėse nepaprastai daug visokio kalibro motociklų, dviračių ir kažko tarp motociklo ir dvira- čio. Automobilių daugiausia an- gliški, bet yra nemaža ir vokiš- kų, prancūziškų bei itališkų. Tarp automobilių ir visokios riedme- nijos ant dviejų ratų, yra dar nemaža atstovų man iki šiol visai nematytos benzin-dėgių klasės - tai kelios rūšys triračių, dau- giau panašių į auto, negu į mo- totciklą. Vieni iš jų turi du ratus priešaky, vieną užpakalyj, kiti - atvirkščiai; ir visi šie parpliai yra pats naujausias importas iš Vokietijos. Bendrai, į visas šias susisiekimo priemones pa- sižiūrėjus, matyti, kad britai daug neturtingesni už amerikiečius, - ir dėl aukštos benzino kainos, ir dėl mažo geležies kiekio juo- se - reikiasi mažus automobilius.

Keletas žodžių apie apsirėn- gimą gatvėje matomų žmonių: moterų mados, kiek stebėjau, beveik niekuo nesiskiria nuo amerikinių, su viena išimtimi - mokyklinio amžiaus mergaitės nenešioja nei skarelį, nei blue- jeans, nei baltų kojinačių su

šleverkėmis (loafers). Kaip mer- gaitės, taip ir berniukai - visi mokyklon traukia uniformuoti, ir atrodo, kad kiekviena mokykla turi savo skirtingą uniformą. Ne tik jaunuolių, bet ir suaugusiųjų niekur nemačiau dėvint blue- jeans, o taip pat ir Amerikoje madoj esančių žakių - net ir prasčiausi darbininkai dėvi ne- brezentinės medžiagos kelnes ir susagstomus švarkus. Aukštoji valdininkija ir bendrai turtin- gesnieji net ir vasarą dėvi tam- sius kostiumus (labai dažnai su liemenėmis), Bowler skybėlės ir rūpestingai sulankstytus skė- čius - pastaruosius atrodo, pa- siima, visai neatsižvelgdami į dienos oro pranešimą. Kaikurie jų dar įsisėga baltus gvazdikus į atlapus, užsimauna pilkas pirš- tines, nešioja rūpestingai išs- kustus ūselius, ir tiesiog su far- sišku rimtumu žygiuoja. Ir dar vienas dalykas: beveik visi mo- totciklais ir skuteriais važiuo- jantieji - nesvarbu, ar jie būtų prastai apsirengę, ar su gerais tamsiais kostiumais - važiuoja ant galvos užsimaukšlinę baltus lenktynininkų šalmus. Su tais šal- mais matysį ne tik vyrus, bet ir moteris, kurių čia ant skute- rių gana daug: nes šiame krašte motociklas ir skuteris ne jau- nuoliškų padaužų siautėjimo įrankis, o visai padorių piliečių rimta susisiekimo priemonė.

Kadangi anglai yra garsūs sa- vo visišku nepasizymėjimu viri- mo mene, tai ir nesiryžau už- sukurti į kokį prašmatnesnį res- toraną. Pigiai pavalgyti galima tokiose savotiškose kafeterijose, kur pardavinėjami įvairūs su- muštiniai (nei hamburgerių, nei dešrelių čia niekur dar neužė- jau), kava (ne pupelių, o kažko- kio "ersatzo") ir arbata, kurią anglai mėgsta su pienu maišyti. Vienas maistas, kuris tikrai ver- tas pagyrimo - tai angliški vaisių pyragai, daug geresni už ame- rikinius. O visa kita - tai jau- tikinos ir avienos patiekalai, kurių net ir turistų informaciniai lei- dinėliai nedrįsta girti...

Ryšium su valgiu, dar reikėtų vieną dalyką paminėti - prieš valgį nėra kur rankų nusiplauti! Viešųjų prausyklų visur pilna, yra prausyklos ir prie restora- nų, bet... švarus vandens čiau- pą jose labai retai tegalima ras- ti. Taip pat visose užkandinėse trūksta dar dviejų mums įprastų dalykų - popierinių servetėlių ir dantims krapštukų.

Tai tiek apie prozaiskąją An- glijos pusę. O apie poetiskąją aš irgi daug nekalbėsiu. Tem- zės upė, tekanti per Londoną yra itin nepoetiškos, truputį pa- baltintos kavos spalvos, ir ypa- tingai negražiai ji atrodo, kai jūros atoslūgio metu beveik visas vanduo iš jos išbėga ir matosi ištisi dumblinio dugno plotai, ypatingai prie krantinų. O kad laivai atoslūgio metu savo dug- nais sausos žemės neremtų, su- leidžiamai jie į uždaromus dokus, į kuriuos ir iš kurių judėjimas vyksta tik potvynio metu. Nors Londonui tenka didelis mylių skaičius tos upės pakrančių, la- bai nedidelis ilgis yra gražus, t.y. turįs pakrančių parkus su bulvarais. Visa kita - apstatyta fabrikais, sandėliais arba dokų vartais. Ir kas man dar labai krito į akį - tai ne tik Temzė, bet ir kitose upėse, tarp laivų ir prieplaukų matosi nemaža gul- bių, kurios čia reguliariai val- džios šeriamos. Taip, tikros,

baltos gulbės komerciniuose van- denyse; bet jos vargšės labai neįspūdingai atrodo tarp visokių laivininkystės padargų, juo la- biausiai, kad blauriai nusitępusios laivų išmesta alyva.

Londono man labiausiai į akį krito upės kranto pastatytas tik- ras, autentiškas obeliskas, aišku, iš Egipto pavogtas anais didy- bės laikais; Londono citadelė, kurioje Anglijos karaliai savo žmonoms ir meilužėms galvas kirsdavo, ir kurioje yra patal- pinta puiki kolekcija įvairių se- novės ginklų bei šarvų, tarp jų ir įspūdingai daug visokių seno- viškų patrankų. Jų ten tiek daug, kad dalis jų laukan išvilktos ir nesužymėtos guli, baigdamos rū- dyti. Biauzybės anglai galėtų bent dalį to pertekliaus kitiems pasaulio muziejams dovanoti.

Na ir žinoma, nereiktų pa- miršti paminėti ir Londono di- džųjų gotikinių garsenybių - pa- rlamento rūmų, ir Westminster Abbey. Apie pastarojo grožį kal- bėti paliksiu poetams ir archi- tektams - užteks, kad aš pa- minėsiu, jog ta bažnyčia dabar iš vidaus yra šepetiuojama ir plaunama ir todėl baisiai pa- švinkusi karbolių rūgštimi. O vienuolių chorui skirtuose suo- luose yra dar vienas įdomus da- lykas, turbūt jokio spaudoj ne- minimas - tai tų suolų sėdynės. Iš viršaus jos atrodo normaliai, kaip ir visos sėdynės - plokščia lenta ir tiek, bet, jas atvertus aukštyn (panašiau kaip teatrų sė- dynės), pasirodo reljefe išraižyti visokie "komiški" vaizdėliai - senis seniai ausį suka, asilas savo šeimnininkui į pilvą spiria, senė seniai į pilką pasturgalį krečia su rykščių saują... Štai ko galima net ir šventose vie- tose rasti.

Trijose iškylose iš Londono ekskursiniu autobusu ir traukiniu atvykstant iš Plymoutho į Lon- doną, teko susidaryti šiokių tokį vaizdą apie pietinės Anglijos gamtovaizdį. Ta dalis yra kal- vota, su kur nekur į paviršių išreinančiom uolom, nuostabiai tirštai nusėta kaimais ir mies- teliais, kurie beveik visi atrodo per paskutinį šimtmetį nė vieno naujo pastato neprisidėję. Visi namai arba plytiniai, arba ak- meniniai (medinių, kaip Ameri- koj, niekur nemačiau), dengti ne- beatpažįstamos spalvos čerpė- mis arba net šiaudais. Tarp gat- vės ir namų dažnai matosi gėlių darželiai - bendrai paė- mus, visi kaimai ir miesteliai duoda labai švarų ir patrauklų vaizdą - nors ir viskas labai sena, bet kažkaip labai prižiū- rėta atrodo. Mėšlų krūvų pa- langėje, kaip Švabijoje ir Ba- varijoje, irgi niekur nemačiau.

Kas čia auginama, tikrai ne- žinau - mačiau tik miežių lau- kų ir apynynus (reikškia, svar- bu sau alų namie užsiauginti), ir šiek tiek bulvių, kurios rei- kalingos prie avienos. O šio pa- dario, įvairiausio plauko ir ilgu- mo vilnoms, visur daug matosi, nes gamykloms čia skiriama dau- giau ploto, negu dirbamai žemei. Visos tos gamykloms vienos nuo kitų ir nuo dirbamų laukų at- skirtos gyvatvorėmis, tokiomis, kokių aš iki šiol nebuvau matęs: visų pirmą, sukraunama palaidų akmenų siena, paskui apipilama žemėmis ir užsodinama kažko- kiais krūmais, pro kuriuos, ma- tyt, ir avims nesmagu skverbtis.

Kadangi žemė taip smarkiai išnaudojama, tai miškų kaip ir nėra - medžiai auga pakelėse, prie namų, arba kokio nors lordo privačiuose medžioklės plotuose. Matosi daugiausiai žuolai ir uo- siai, kažkokie mažmedžiai, ir violetiniai sužydę rododendronų krūmai - kiek jų daug visur tarp didžiųjų medžių, ir kaip jie auga ne tik kaip dekoraty- viniai augalai prie namų, bet ir laisvai gamtoje!

Ramojus Vaitys

ATOMINIS KARAS...

Nepasiruošimas ir panika labiausiai didins aukų skaičių

Jei atominis sprogimas išstiktų žmones namuose, reikia kuo greičiausiai vyk- ti į numatytą prieglaudos vietą, nežiūrint kokią men- ka ji bebūtų. Tuoj pat pasi- griebkite savo baterinį im- tuvą, šiltus rūbus, ir skubė- kit! Net ir po paties sprogi- mo verta pasitraukti į nu- matytąją prieglaudą, nes greitai po paties sprogimo gali pradėti kristi radioak- tyvūs krituliai, o nuo jų ge- riausia apsauga yra bet ko- kia pastogė, nors kiek že- mčiau žemės paviršiaus.

Jei kuris nors iš šeimos narių turėtų stipriai krau- juojančias žaizdas, sustab- dykit ar bent apstabdykit kraujavimą savomis prie- monėmis, tuojau pat pasie-

kę savo slėptuvėlę. Pakan- kamai stiprus švarios tvars- tomosios medžiagos spaudi- mas tiesiai virš žaizdos ge- riausiai sustabdo beveik kiekvieną kraujavimą. Ši priemonė yra greita ir ne- reikalauja jokių didesnių mediciniškų žinių.

Tuojau pat skubiai išjun- kite visas elektros srovės li- nijas, kad išvengtumėt ga- limo gaisro. Taip pat užsu- kante pagrindinius dujų bei vandentiekio kranus. Spro- gę dujų vamzdžiai gali grei- tai užmušti bet kokią gyvy- bę, sukeldami anglies vien- deginio apsinuodijimą. Tuo- jau po to užsistatykite ra- dio imtuvą ant civilinės gy- nybos bangų, elkitės savu protu ir pagal civilinės gy-

nybos vadovybės patarimus. Nenaudokite jokios atviros liepsnos, kol visi sprogimų pirminiai ir antriniai pa- dariniai bus neabejotinai pra- ėję ir kol neįsitikinsite, jog jūsų slėptuvėlėje nėra pris- rinkę sprogstamų ar degan- čių dujų.

Jeigu, laimingai sutapimu, būtų spėta duoti gresiančio atominio puolimo perspėji- mą, skubėkite į savo slėptu- vėlę, negaišdami nė minu- tės. Kaip jau minėjau, net ir geriausiu atveju, turėsite ne daugiau, kaip 15 minučių iki sprogimo, gi greičiausiai tas laiko tarpas bus dar mažesnis. Tuoj įsijunkite civilinės gynybos bangas. Paskutiniu momentu gali bū- ti duota net ir labai svarbių informacijų. Skubiai išjun- kite elektrą ir dujas. Jei iš pranešimų atrodo, jog dar turite kelias minutes laiko, prileiskite iš vandentiekio vandens į visus turimus in- dus, bet po sprogimo nenu- dokite to vandens gėrimui, kol nebūsėte tikri, kad jis sprogimo metu netapo ra- dioaktyviu. Tasai vanduo vėliau tiks prausimuisi ir kt.

Visi sugulkite veidu že- myn prie lauko sienos, kuo toliausiai nuo langų, durų ir kitų angų, užsidengite galvą ir kitas kūno dalis storais rūbais. Nesikelkite iš vietos ir neikite niekur dairytis, kol pavojus nebus atšauktas sirenomis ar radi- jo bangomis. Net ir po at- šaukimo patartina dar kurį laiką neapleisti slėptuvėlės, nes toks atšaukimas gali būti klaidinantis.

Belieka dar atsakyti į daugeliui rūpimą klausimą: kokių žmonių aukų galima tikėtis atominio karo metu.

Apie vandenilio ginklus jokių tikslesnių duomenų nėra. Apskaičiuota, kad jei 20 kilotonų atominė (ne vandenilio) bomba sprogtų vidutinio dydžio tipiskame JAV-bių mieste, turinčiame apie 200,000 gyventojų, esant tipiskam pasiskirsty- mui tarp miesto centro ir gyvenamųjų rajonų, jei tas sprogimas įvyktų normaliu darbo valandų metu, kada daug žmonių bus miesto centre, ir jei bomba patai- kyktų arti miesto centro ne- turint laiko paskelbti pavo- jų, tai reikia tikėtis šių au- kų:

- 1) 25% gyventojų už- mušti vietoje — 50,00 žmo- nių.
- 2) 25% gyventojų sun- kiai sužalota — 50,000 žmo- nių. Iš jų apie pusę mirs vėliau.
- 3) 10% gyventojų vidu- tiniai sunkiai sužeista — 20,000 žmonių.

Iš viso, užmuštų ir su- žeistų, reikalingų mediciniš- kos pagalbos: 60% gyven- tojų — 120,000 žmonių.

Nesužeisti ar tik lengvai sužeisti: 80,000 žmonių. Reikiama pagalba, neabejo- tinai, nebus laiku suteikta: truks personalo ir gydymo priemonių. Reikia neužmirš- ti, kad iki šiol JAV-bėse dar niekada nebuvo vienoje vie- toje ir tuo pačiu laiku dau- giau kaip 5,000 sunkiai su- žeistų, o ir tais retais atve- jais tinkamas rūpinimasis aukomis jau kiek šlubavo.

Manoma, jog atominio karo atveju Jungtinės Val- stybėse bus nuo 15 iki 90 milijonų aukų. Priklausoma nuo to, kiek netikėtai bus priešo puolimas, kaip tinka- mai pasireikš vietos civili- nės gynyba.

(a.b.).

(Nukelta į 7 psl.)

MŪSŲ VEIKLA

Chicago santariečiai bando kovoti su nepaprastais karščiais dviem būdais: viduryje savaitės renkasi, karštį užmiršdami gi- liose diskusijose studijų būreliai, o savaitgaliais, pabėgdami iš Chicago į užmiesčius.

Italijos spalvotų vaizdų Narimantas Macevičius parodė vienai santariečių sekcijai, Rita Kavolienė paskaitė Henriko Nagio eilėraščių. Pagrindinę sekcijos programos dalį davė Algimantas Kėželis savo pašnekesyje apie Santaros idėjinis bruožus. Jo nuomone, bendros santariečių žymės yra pozityvumas, pasi- reikiąs naudingais visuomeni- darbais, ir liberalinė kryptis. Diskusijose buvo prieita išvadų, jog santariečių moraliniai iš- pareigojimai yra lietuviškumas, visuomeniškumas, tolerancija ir veiklumas.

Kita sekcija tą patį vakarą lankėsi William Congrave sa- tyros "Love for love" pastaty- me Chicago universiteto vaka- riniam teatre. Veikalas linksma satyrine forma lietuviškai anglijos gyvenimą ir papročius.

Atvykus Chicagon iš Montrea- lio Birutei Vaitkunaičiai - Nagie- nei, abi sekcijos išklausė jos pašnekesio apie šokį - meninės išraiškos formą. Paskaitoje buvo peržvelgtas visas meno šokio vystymasis istorijos eigoje nuo primityviųjų liaudies šokių iki nesuvaldomo išraiškos šokio. Diskusijose šokio istorija buvo gana artimai surišta su kitomis kultūros istorijos apraiškomis (ideologinėmis, politinėmis, eko- nominėmis) formavimosi tautų kultūrinį vystymąsi.

Pereitą savaitę sekcijos vėl turėjo savo individualias progra- mas: vienai dail. Algirdas Ku- rauskas skaitė paskaitą apie abs- traktizmą paliustruodamas savo mintis visa eile reprodukcijų perduotų per projektavimo apa- ratą. Prelegentas pabrėžė, jog menas, kuris pajėgia tiek įtaigoti ir performuoti gyvenimą, turi būti kūrybingas ir realus. Įdomu pastebėti, jog laike diskusijų da- lyviai pasidalinę į abstraktistus ir ekspresionistus, bet neatsirado realizmo šakos gerbėjų.

Antroji grupė lankėsi prie Chi- cago esančiam Ravinia parke, kuriame vasaros metu vyksta visi iškilię Chicago koncertai, ir išklausė Richard Dyer Bennett Amerikos liaudies dainų kon- certa.

Įsigykite "Dainas iš Lietuvos"

Lionė Jodis-Mathews įdainavo eilę populiarių lietuviškų dainų, kurios dar niekad nebuvo įdainuo- tos į plokšteles. Tos dainos, įdainuotos su Rūtos chorų, palydint muzikos instrumentams, sudaro at- skirą albumą. Albumas pavadintas "Dainos iš Lietu- vos". Jame yra 16 dainų.

Išleido REQUEST RECORDS, Inc. Galima gau- ti šiuo adresu: 443 West 49 St., New York 19, N. Y.

Kaina už Hi-Fi \$4.98, Stereo \$5.98. Pasiuntimas ir apdrauda įskaityta. Perkant didesniais kiekiais duodama nuolaida.

* Savaitgalio stovykla ry- tiniams pakraščiams ruošama rugpiūčio 29-30 d.d. kurortinėje vietoje Kittatinny ir Shawgunk kalnuose Port Jervis, New York. Vieta nesunkiai pasiekama iš visų rytinių valstijų. Registruo- tis iš anksto pas A. Butą, 39 Crosby Ave., Brooklyn 7, N.Y., J. Valaitį, 138-22 227th St., Lau- relton, N.Y.; A. Lušaitę, 4837 No. 10th St., Philadelphia, Pa.; R. Kalvaitį, 5818 Hasbrook Ave., Philadelphia, Pa., R. Leveckytę, 444 E. 6th St., So. Boston, Mass.; ir R. Sruogytę, 405 Wilson St., Waterbury, Conn.

Stovykloje numatoma plati ir įvairi programa.

CHARLES DAUBARAS - SPAUDOS BALIAUS PROGRAMOS DALYVIS

Charles Dauber-Daubaras yra po visą pasaulį pagarsėjęs akordeonistas. Jo pasirodymai šiame krašte yra pasiekę labai didelius skaičius. Štai vien televizijos programose jis yra dalyvavęs virš 400 kartų. Yra dalyvavęs Arthur Godfrey, Arthur Muray, Paul Whiteman, Horace Heidt, Stan Lee Broza, Arlene Francis ir kitose žinomose programose.

Jis taip pat yra kelių televizijos programų ruošų konkursų pirmųjų vietų laimėtojas: Fame and Fortune, Paul Whiteman, Ted Mack ir Stan Lee Broza.

Vien jau šie duomenys sako, kad Charles Dauber-Daubaras groja nepaprastai žaviai. Jo grojimas, kaip kalba kritikai, apibūdinamas žodžiais: "Vienas iš geriausių akordeonistų, kokį esu bet kada girdėjęs" — Doug Wells. "Jo grojimas viską pralengia" — Charles Burgess; "Jis mėgiamas visokio išsilavinimo publikos" — Donn Bennett. Ir tai žodžiai ne eilinių, bet patyrusių specialistų ir kritikų, kurie savo pasakymus labai dažnai sverte atsveria.

Ir mes tikime, kad visi clevelandiečiai, o taip pat ir bičiuliai iš toliau, nepraleis retos progos ir pasaulinio garso akordeonisto išgirsti rugsėjo mėn. 12 d. įvykstančiame spaudos baliuje.

Charles Dauber-Daubaras yra koncertavęs ir daugelyje kitų kraštų, kaip Japonija, Vokietija, Anglija, Prancūzija. Ir visur susilaukė didžiausio pasisekimo.

Dirvos spaudos baliuje bus ir dar viena maloni staigmena, tai pagarsėjusio jauno muziko Romo Butrimo šokių orkestras, specialiai į Clevelandą iškvieistas iš New Yorko. Orkestras

čia atvyksta šokiams groti ir lietuviškai dainuoti.

Mes ne kiek neabejojame, kad Charles Dauber-Daubaras ir Romo Butrimo orkestras visiems svečiams sudarys labai malonias, ilgai neužmirštamas nuotaikas. O jūs jau turite patirties, kad Dirvos parengimai visad būna nesikartojantieji, idomūs ir originalūs. Taip bus ir šį kartą Slovenian Auditorium salėje.

● Vilties Draugijos valdybos narys inž. Zenonas Rekašius, su tėvais - Jurgiu ir Ona Rekašiais, vykdamis iš Detroito į New York valstiją aplankyti artimųjų, buvo sustoję Clevelande, apžiūrėjo naujuosius Dirvos įrengimus ir pasitarė bėgiamaisiais reikalais.

● V. Nagevičienės ir Gr. Natkevičienės viloje "Rūta", Lakeview Dr., Causeway, Ohio, netoli Pymatuning ežero, vasaroja: Sofija Smetonienė, Ona Karpienė, Juzė ir Steponas Nasvyčiai, K. Tallat-Kelpša, inž. A. Žilėnas iš Sudbury, Canada, Dr. P. Sukurs iš Lincoln, Ill. ir Joana Sukarevičiūtė.

SKAUTAI

● Pilėnų tūtininko įsakymu vlt. Džinaras Kižys pakeltas į vyresniojo valtininko laipsnį ir nuo rugp. 10 d. paskirtas Clevelando Pilėnų t. Stp. Dariaus laivo vadu. Ligšiolinis laivo vadas j. pskt. Pr. Petratis, jo paties prašymu, atleistas iš pareigų. Tūtininkas jam pareiškė nepaprastą padėką už labai sėkmingą darbą vadovaujant laivui.

● DLK Kėstučio draugovėje jaunesniųjų skautų grupės vadu paskirtas vyr. sklt. Kęstutis P. Žygas, o skautų grupės vadovu - pskltn. Šarūnas Lazdinis.

● Pilėnų t. ūkio dalies vedėju paskirtas pskltn. Vladas Bacevičius. Buv. ūkio vedėju sk. vyčiui Vyt. Mulioliui pareikšta padėka už stropiai eitas pareigas.

● Pilėnų t. išdininku ir atskaitomybės vadovu vietoj pasitraukusio jūrų vyr. sklt. Vl. Petukauskio, paskirtas sklt. G. Jušėnas. Ligšioliniam išdininkui j. v.s. V. Petukauskui išreikšta padėka už pavyzdinę tūto atskaitomybės vedimą.

PARENGIMAI

CLEVELANDE

● Rugsėjo 5 d. Lake Shore Country Club patalpose Amerikos Lietuvių Šandara 18 (Clevelande) kuopos banketas. Pradžia 8 val. vakaro.

● Rugsėjo 6 - 7 d., Sheraton - Clev. Hotel Amerikos Lietuvių Gyd. S-gos suvažiavimas.

● Rugsėjo 12 d. Spaudos balius, rengiamas Dirvos, prie staliukų didžiojo Slovenian Auditorium salėje.

● Rugsėjo 19 d. D.L.K. Birutės Karių Šeimų Moterų D-ja ruošia 8 d. rugsėjo minėjimą - vakarą.

● Spalio 31 d. Korpl Neo-Lithuania metinė šventė ir balius La Vera Supper Klube.

Parduodamas 2-jų šeimų namas

Po 5 ir 4 kamb., 4 garažai. Gaunama nuomos už butą 80 dol. Tarp St. Clair ir Superior Ave., 124 gatvėje. Kaina \$13,500.

Teirautis: tel. MU 1-0192.

Suinteresuotiems kepyklos bizniu

Parduodu savo nuosavybės dalį "Baltic Bakery". Kreiptis: V. Strimaitį — ON 1-1250 arba UL 1-7117. (Pabaiga)

BOSTON

NAUJA PREKYBOS FIRMA

Rugpiučio 10 d. pradėjo veikti nauja prekybos įmonė - Universal Gift Parcel Service ir Universal Merchandise Co. Import - Export, 397-A W. Broadway, So. Boston.

Šios firmos vedėjas ir savininkas yra Mykolas Gureckas. Jos skyrius yra Waterbury, be to, netrukus bus įsteigta Worcester ir Lawrence skyriai. Įstaigoje priimami siuntiniai iš užsienį ir visos sovietų okupuotas šalis bei pačią Rusiją. Mėdžiagų ir kitų reikalingų siuntimui daiktų galima gauti vietoje labai pigiomis kainomis, nes jos importuojamos be tarpininkų.

Šioje krautuvėje bus laikoma: radijo aparatai, lietuviškos ir kitomis kalbomis plokštelės ir patefonai; visų lietuviškų leidinių ir iš Lietuvos gaunamos knygos, rašomosios mašinėlės (ir su lietuvišku raidynu). Krautuvė bus plečiama dovanoms tinkančiais dirbiniais - gintaru, vokiečių ir čekų kristalu ir t.t.

Krautuvė atidara kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6:30 val. vakaro, o šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Bostoniškis

Dail. A. Rūkštelės kūrinų paroda bus atidaryta rugsėjo 12 d. 6 v.v. ALT S-gos-Bostono skyriaus namuose, 484 E. 4 St. Paroda truks visą savaitę, lankytojams bus atidaryta darbo dienomis 4-9 val. p.p., sekmadienį nuo 12 val., o šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Parodos metu bus Vilniečių S-gos, Bostono sk., susirinkimas ir pagerbimas dail. A. Rūkštelės, kuris 1918-21 m. mokėsi Vilniuje ir buvo vienas iš Korpl Vilnia įsteigėjų V.D. universitete.

BALFo sk. pirm. A. Andriulionis buvo išvykęs į BALFo suvažiavimą New Yorke, rugpiučio 8-9 d.d.

SLA 2 apskr. metinė gegužinė įvyks Romuvos parke, Brocktone, rugsėjo 20 d. Joje laukiama dalyvaujant SLA pirm. P. Dargio ir sekr. P. Viniko. Gegužinės programa bus pritaikyta jauniui.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas

Cleveland

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto

8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.

Dienos tel.: HE 1-6352. Nakties tel.: LI 1-4611.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PARDUODAMAS VIENOS ŠEIMOS NAMAS

3 mieg. ir vonia antram. Iren-giamas kambarys ir trečiam aukšte. 3 kamb. žemai - valg. svečių ir virtuvė. Šildymo pečius 3 metų. Dvigubas garažas. Netoli buso ir mokyklos. Šaukti MU 1 - 1765

(65)

Apie 'Penkių stulpų' angliškosios versijos režisierių

Beorganizuojant A. Landsbergio dramos "Penki Stulpai Turgaus Aikštėje" amerikietiš-kąjį pastatymą, režisūra buvo pasiūlyta dviems asmenims: Elia Kazan ir Boris Tumarin. Kazan yra bene žymiausias ir išradin-giausias dabartinio amerikiečių teatro režisierius, Tumarino, gi, stilius ir patirtis labai artimi veikalo pobūdžiui. Pasirinkimą palengvino faktas, kad Kazan, kuris šilintai atsiliepė apie dra-mą, dar šią vasarą turėjo iš-vykty Europon visiems metams. Tumarin pasiūlymą režisuoti "Stulpus" priėmė.

Suartino abi Amerikas

"Argentinios Lietuvių Balse", liepos 30 d., apie mūsų krepšinininkų svečiavimąsi Argentinijoje, rašoma:

"Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė, graži jaunystės ir sporto ambasada, suartino abi Amerikas ir iš pagrindų sujudino visą Argentinios lietuvių koloniją.

Kaip gėlės negalėtų sukrauti gražiųjų žiedų nepalaistomos gaivinančių vandenėlių, taip ir mūsų jaunimas, mūsų mergaitės ir berniukai, kad būtų tikrai lietuviškomis gėlėmis, reikalingi gaivinančios įtakos. Ta, lietuvių bėbų pulsą palaikanti jėga turėtų tekėti iš pačios širdies - Lietuvos. Bet kad laikinai iš ten jos gauti negalime, tai ir suprantama, kad Šiaurės Amerikos lietuvių, kaip vyresnieji visos Lietuvos išeivijos broliai, ėmėsi iniciatyvos.

Nepaisant kad oras pasitaikė išimtinai blogas, keturias dienas be pertraukos lijo ir, nespėjant vandeniui nubėgti, gatvės vietomis buvo pavirtusios upelais, vienok į visas tris svečių rungtynes publikos prisirinko tiek, kiek tilpti negalėjo. Ne tik jaunimas, bet ir senos mamytės užkimusios šaukė "Lietuva", "Lietuva" ir išraudusios nuliejo kaip džiaugsmo, taip ir karčią ašarėlę".

VAISIŲ, DARŽOVIŲ, VYNŲ IR KITŲ GERIMŲ PREKYBA

Šviežios daržovės ir vaisiai, geriausi agurkai raugimui, įvairūs gėrimai lietuviškoje krautuvėje.

Vestuves ar kitus pobūvius rengiant gerimai parduodami su nuolaida. Ypatingai pigus alus.

Užeikit įsitikinti.

SUPERIOR SELF SERVICE

Savininkas F. Klimaitis

7031 Superior Ave.

EX 1-8247

Nemokamas pristatymas

ATKREIPKITE DĖMESĮ

Į ŠIUOS NAMUS

Vienos šeimos

1) Richmond Hts., ant Monticello Blvd., 5 metų senumo namas, prijungtas garažas, didelis sklypas, poilsio kambarys, gaso šildymas. Galima pirkti su mažu įmokėjimu.

2) Prie Euclid Ave. ir Noble Rd. gražus namas vienai šeimai. Vienas miegamasis ir vonia 1-me aukšte, 2 miegamieji ir kita vonia 2-ram aukšte. Gaso krosnis. Patraukianti, medžiais apaugusi aplinkuma. Kaina \$16,900.

2-jų šeimų

Netoli Euclid Ave., East Cleveland, po 5 kambarius kiekviename bute, gaso šildymas, garažai. Kaina \$14,900.

Turime ir daugiau namų ir kituose rajonuose.

ŠIRVAITIS

W. M. Byrne — Real Estate

1535 Hayden Ave.

Namuose — KE 1-4080 Įstaigoje — MU 1-6100

polio istorijos, parašytos neu-rotiško genijaus, makabrišką to-ną... Jis išreiškia demonišką tai-kos ir žinojimo siekimą, kuriuo pasižymi knyga. Daugelis scenų liepsnoja emocija".

Paskutiniuosiomis savaitėmis "Stulpų" pastatymas vis dažniau minimas amerikiečių spaudoje. New York Times liepos 12 numeryje, pasaulinio teatro apžvalgininkas Lewis Funk aprašė "Stulpus", paminėdamas ir kontroversiją lietuvių išeivijoje. Profesinis savaitraštis Show Business liepos 20 d. įsidėjo straipsnėlį apie A. Landsbergio dramą. Žinomoji "Monitor" radijo programa New York'e (WRCA) rugpiučio 1 d. aptarė "Stulpus" pasikalbėjime su dramos prodiuceriu J. Lotas'u, ir palinkėjo jam sėkmės veiklą statant.

RUOŠIASI RYTINIO PAKRAŠČIO SKAUTŲ STOVYKLAI

Lygiai prieš 5 metus rytinio pakraščio skautai ir skautės turėjo gausią ir įspūdingą viso rajono stovyklą "Rambynas". Šįmet, penkmečio sukakties proga, toje pačioje vietoje vėl įvyks bendra rytinio pakraščio skautų-skaučių stovykla, pavadinta "Rambynas II".

Stovyklų viršininkais pakviesti prityrę skautininkai — ps. R. Molienė iš Worcesterio ir sktn. V. Pileika iš Hartfordo. Kitoms vadovų pareigoms pakviesti K. Čampė, R. Kezys, V. Alksninis, V. Raškevičius, J. Raškys, E. Liogys ir kt.

Ši stovykla bus plati savo apimtimi ir, atrodo, gausi dalyvių skaičiumi, nes, šalia reguliarių skautų, čia įsikurs ir patys mažiausi — vilkiukai ir patys vyriausi — akademikai, ko ankstesnėse stovyklose nebūdavo.

"Rambynas II" bus įkurtas amerikiečių skautų stovyklavietėje, gražiam Cape Cod pusyne, ant Long Pond ežero kranto. Stovyklautojai galės naudotis maisto sandėliais, šaldytuvais, ligo-nine, laiveliais, koplyčia ir kt.

Visi stovyklautojai bus apdrausti nuo įvairių nelaimių.

Stovykla įvyks nuo rugpiučio 30 iki rugsėjo 8 d. Pagal susitarimą su amerikiečiais į stovyklą negalima atvykti anksčiau kaip rugp. 30, 12:30 p. p. Neturintieji palapinių galės išsinuomoti (2-3 žmonėms palapinė 1-2 dol.).

Stovyklos mokestis asmeniui 20 dol. Dviems iš vienos šeimos — 35 dol., trims — 50 dol.

Skautų tėveliai ir bičiuliai kviečiami stovyklą ap-

lankyti rugs. 5-6 dienomis. Stovyklos adresas: Lith. Scout Camp, Camp Child, Manomet, Mass.

R. Kezys

"Nenoriu, kad Chruščiovas gyventų už mano pinigų"

Ryšium su prez. Eisenhowerio nutarimu apsiųsti vizitais su Sovietijos diktatoriumi, New York'e einąs rusų emigrantų dienraštis Novoje Ruskoje Slovo įsidėjo "atvirą laišką prezidentui", kurio būdingesnes ištraukas cituojame:

"Gaila, tikrai gaila, kad protingojo John Foster Dulles jau nebėra mūsų tarpe. Jis tikrai būtų pasipriešinęs tokiam Tamstos nutarimui.

...Aš nuo sovietinio režimo bėgau į JAV-bes. Čia moku mokėčius. Man, kaip mokėčių mokytoju, visiškai nesinori, kad Chruščiovas gyventų už mano pinigų. Jei norėčiau, kad Chruščiovas gyventų iš mano uždario aš grįžčiau į Sovietų Sąjungą.

...Jei neapsirinku, Tamstos deklaracijoje apie pavergtą tautas mes visi esame raginami ruošti protesto mitingus prieš pavergėjus. Kai Chruščiovas atvažiuos čia, mes atsiliepsime į Tamstos šaukimą ir ruošime protesto mitingus, kuriuose, pirmoje eilėje, skaitysime Tamstos deklaraciją.

... Šia proga leisk Tamsta paklausti, kodėl sukombinavai pasikeitimą vizitais dešimčiai dienų, ne dešimčiai mėnesių. Tuomet Tamsta iš tikrųjų susipažintumėi su sovietų pavergtųjų žmonių būkle, o Chruščiovas galbūt nutartų pasilikti čia, kaip pyz., Amerikos Balso konsultantas".

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.	
SAVINGS EARN	OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON
4%	SUPERIOR SAVINGS
ACCOUNTS INSURED TO \$10,000	HOME AND REMODELING LOANS
CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE	

JAKUBS & SON	
FUNERAL HOMES	
Vėsinamas oras Jūsų patogumui	
Della E. Jakubs & William J. Jakubs	
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.	
6621 Edna Avenue EN 1-1763	936 East 185 St. KE 1-7770

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Kas ir kur?

• **Gen. Teodorui Daukantui** rugsėjo 8 d. sukaks 75 metai. Sukaktuvinių savo darbščiame gyvenimo kelyje pasireiškė kaip karys, mokslininkas, diplomatas, visuomenininkas ir dar tebėra aktyvus skautininkas.

Buenos Aires ir visos Argentinos lietuviai ruošiasi šią sukaktį atžymėti.

Šį taurų lietuvių turėtų pasveikinti kiekvienas lietuvis. Jo adresas: Sr. Teodoro Daukantas, Calle Mendoza 2280, Avellaneda — Buenos Aires, Argentina.

• **Korp! Neo-Lithuania Vasaros Stovyklai paremti** Korporacijos Garbės Filisteris **Dr. J. Bartkus** paaukavo — \$50.00. Jaunieji stovyklautojai labai dėkingi Dr. Bartkui už jų nuoširdų paremimą.

Stovyklai aukas priima J. Jurkūnas — 3259 West 66 Street, Chicago 29, Ill. Tel. GR 6-4217.

• **Ažucias Stelmokas** laimėjo Chicago muzikos festivalio akordeonistų varžybas ir gavo teisę varžytis dėl tolimųjų laimėjimų.

• **Solistas Stasys Baras** pakviestas dainuoti Chicago Daily Tribune rengiamam bankete, kur bus per 1200 rinktinų svečių.

• **Korp! Neo-Lithuanios Garbės Filisteris Dr. S. Bielis** maloniai sutiko korporacijos stovykloje skaityti paskaitą "Tautinės minties raida Amerikoje".

• **Lietuvių Teisinių Draugija** korespondenciniu būdu vykdo valdybos, kontrolės komisijos ir garbės teismo rinkimus. Valdyba renkama iš narių gyvenančių New Yorke, kontrolės komisija — Bostone ir garbės teismas — Chicagoje.

NEO-LITHUANŲ STOVYKLA

Korp! Neo-Lithuania vasaros stovykla šiais metais įvyksta nuo rugpiūčio 29-tos dienos pietų iki rugsėjo 7-tos dienos pietų. Iš viso susidaro 9-nios paros, ir kaina už šį laikotarpį 60 dolerių asmeniui. Vieta: p.p. Linkų vasarvietė prie Christiana ežero Edwardsburg, Mich., kuri yra prie pagrindinių plentų, ir labai lengvai pasiekama.

Stovyklon suvažiuojame šeštadienį, rugp. 29-tą ligi pietų. Oficialus atidarymas įvyks sekmadienį po pamaldų.

Be oficialiosios dalies — paskaitų, pranešimų, numatyta laikas ir pasilinksminimams.

Stovyklos uždarymas įvyks rugsėjo 6 d. Tuo metu numatytos ir šaunus su buvimas. Tuo metu kaip tik išpuola ilgas "Labor Day"

• Iš Milwaukee gavome pranešimą, kad ten mirė Vytautas Blynas, Dirvos bendradarbis, mums talkinęs geromis fotografijomis. Mirė rugpiūčio 11 d.

Velionies žmonai Elmirai Blynienei, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

• **Sydnėjaus lietuviai**, Australijoje, turi dvejus lietuviškus namus, didelę stovyklavietę. Dabar rūpinamasi, kad ir mirusieji lietuviai būtų laidojami vienoje vietoje. Tuo tikslu daromos pastangos ir reikalaujama palankiai atstovauti.

• Įvykusiame Melbourne Lietuvių Klubu narių metiniame susirinkime, Australijoje, liepos 26 d. Mandatų Komisijos pirmininkas Povilas Baltutis paskelbė korespondenciniu būdu išrinktos naujos 1959-60 metams M. L. Klubu Tarybos sudėtį. Ją sudaro: J. Adomavičius, Ig. Alekna, V. Bartuška, Z. Budrikis, V. Jakutis, Z. Margolcas, O. Matulionytė, J. Meiliūnas, P. Morkūnas, V. Paragys, F. Tamošaitis, A. Vingis, Z. Zabiela, A. Zubras ir V. Žižys.

• **Janina Liustikaitė**, dainavimą studijuojanti Italijoje ir metus laiko prabuvusi JAV ir Kanadoje, vėl išvyko į Italiją.

• **Paieškomas Jonas Ruda-vičius**, kilęs iš Kauno. Ieško motina, gyvenanti Lietuvoje. Prašoma atsilipti: P. Drabišius, 682 E. 120 St., Cleveland 8, Ohio, tel. MU 1-2733.

savaitgalis. Todėl ta proga prašome ir laukiame suvažiuojant visų mūsų pilną laiką nestovyklaujančių korporantų, o taip pat ir mūsų mieliosios prijaunčios visuomenės. Savaiame aišku, kad mielai norėtume visus matyti ir per stovyklos atidarymą; o ilgojo savaitgalio svečių jau lauksime šeštadienį.

Šeimnininkai yra pažadėję visiems mūsų svečiams tokias pat sąlygas kainos atžvilgiu, kaip ir stovyklaujančiams. (Dalink 60 iš 9 vienai parai). Vietos taip pat yra labai daug, kur gali apnakvydinti. O blogiausiu atveju talkininkaus gauti nakvynų kaimyninėse vasarvietėse.

Jei būtų kokių šį reikalą liečiančių klausimų, — vietinės padalinių valdybos gali į juos atsakyti. Visais kitais atvejais galima kreiptis į kol. inžinierių Vacį Mažeiką, 5841 So. Rockwell St., Chicago, Ill. Tel. PROspect 6-8206.

Laukiame visų stovykloje!

Rengėjai

E. CHICAGO

REIKĖJO PAKVIESTI

Sąryšyje su Chruščiovo atvykimu į Ameriką East Chicago Lietuvos Bendruomenės valdybos pastangomis buvo pakviesti organizacijų valdybų atstovai ir kai kurie nariai pasitarti, kaip sutikti tokį nepageidaujamą svečią.

Tuo reikalu nutarta sudaryti protesto komisiją, kuri paruoš ir išsiųs atitinkamoms įstaigoms ir asmenims protestus.

Labai gražu, kad mūsų Lietuvių Bendruomenės valdyba ryžosi šį darbą atlikti, bet sykiu tenka apgailestauti, kad Lietuvių Bendruomenės valdyba pamiršo ar nenorėjo pakviesti East Chicago ir apylinkių ALTO atstovą.

Šiaip ar taip, reikalas yra bendras ir tokiais atvejais privalome kalbėti visų vardu.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti

1959 m. rugpiūčio mėn. 23 d., 5 val. p. p. Dariaus-Girėno apatinė šaldomoj salėje A. L. Tautinės S-gos Chicago skyrius, talkininkaujant visiems Chicago sporto klubams: LSK Aras, Bridgporto LFK, ASK Lithuanica, LSK Lithuanica, SK Neris, ruošia

Krepšininkų rinktinės, grįžtančios iš Pietų Amerikos PAGERBIMĄ

Programa:

Lietuvos konsulo Chicagoje Dr. Petro Daužvardžio ir kitų sveikinimai;
Krepšininkų vadovų įspūdžiai iš kelionės;
Užkandžiai, baras ir linksmoji dalis.

Vietos iš anksto užsakomos ir pinigai sumokami:

1. A. Visockis, 6725 So. Campbell Ave., telef.: RE 7-1697;
2. P. Vėbra, 2645 W. 18th St., tel.: CR 7-2478;
3. Marginiai, 2511 W. 69 St., tel.: PR 8-4585 ir
4. Karvelio Prekybos Namai, 3322 So. Halsted St., telef.: YA 7-0677.

Įėjimas asmeniui 3.50 dol., studentams 2 dol.

Chicago visuomenė kviečiama skaitlingiausiai dalyvauti.

Los Angeles lietuviai

Sofija ir Harry Waitekai

Waitekų sukaktuvės

Žinomame Hollywoodo Knickerbocker viešbutyje rugpiūčio 23 d. Sofija ir Harry Waitekai savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukakčiai atšvęsti ruošia pokylį, kur dalyvaus jų giminės ir gausūs artimieji draugai. Vedybinė sukaktis — tai šeimyninė šventė, bet šiuo atveju ji tampa lyg ir

visų šventė, nes abu Waitekai per eilę metų buvo vieni iš veikiančių ir nuoširdžiausių Los Angeles lietuvių tautinės srovės šeimos narių.

Sofija Waitekienė — šilimaitė, gimusi Lietuvoje, Kražiuose, dar tebebūdama paauglė mergaitė, 1923 metais atvyko Amerikon ir apsigyveno Chicagoje. Čia netrukus ištėkėjo ir, turėdama biznio gabumų, atidarė valgomųjų prekių krautuvę, paskiau drauge su savo broliu sėkmingai kurį laiką vedė taverną, o mirus vyrui vėliau ištėkėjo už Harry Waiteko ir atidarė drabužių ir avalinės krautuvę. Po sunkios ligos ir operacijos, gydytojų patariama, 1942 metais persikėlė į Los Angeles, kur Waitekams iš karto patiko, ir jie nutarė pastoviai apsigyventi. Karui pasibaigus Waitekai drauge su Br. Gediminiu buvo pirmieji lietuviai, atidarę Hollywoode restoraną, kurio patalpose vykdavo pirmieji Lietuvai Vaduoti Sąjungos, vėliau Liet. Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus narių susirinkimai bei pobūviai. Prieš keletą metų partneriai nutarė likviduoti restoraną, pasirinkdami kiekvienas sau atskirus biznius ir darbus.

• **"Dirvos" prenumeratą** pratęsiant, kai kurie jos bičiuliai prideda ir stambesnę auką. Štai jau antri metai stambesnę auką atsiunčia Ant. Zomeris, iš Binghamton, N. Y. Parnai atsiuntė \$6.00 priedo, o šiais metais \$8.00 priedo. Kitas "Dirvos" bičiulis Kęstutis Biokis, iš Chicago, atsiuntė \$10.00 priedą.

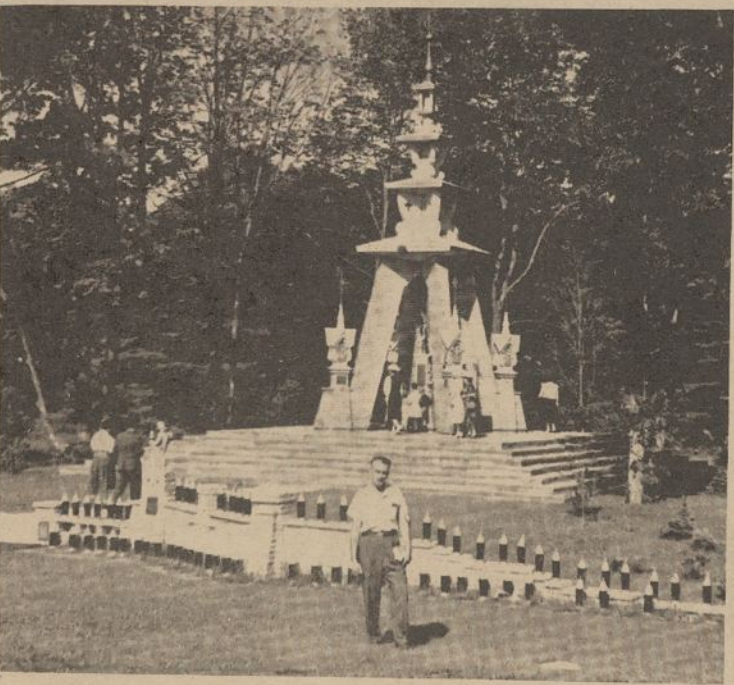
• **Dail. Adomo Varno** kūrinių paroda įvyks Chicagoje, lapkričio mėn. Paroda vyks Čiurlionio Galerijoje.

Todėl Los Angeles lietuvių tautinė šeima jų šeimyninės šventės proga ne mažiau nuoširdžiai tegali sušukti: — būkit sveiki ir laimingi dar per daugelį sekančių metų, jūs mums esate taip reikalingi ir brangūs!

B.R.

Su svečiais iš Chicago 1945 metais Waitekų namuose Los Angeles. Iš kairės: A.A. Olis, V. Olienė, K. Lukšys. S. Waitekienė, p. Kumskienė ir Al. Kumskis.

Lietuvių pranciškonų vienuolyno, esančio Kennebunkport, Me., kančių stotys, statytos pagal arch. Mulo projekta. Prie jų stovi clevelandietis Antanas Rukšėnas.

Algio Rukšėno nuotrauka